Debrecen, 1932. XXXVI. évfolyam 2 szám. Vasárnap, január 3.

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 2·40 P. Negyedévre 7 P. Félévre 14 P Egész évre 26 P. Egyes szám ára hetköznap 10, vasárnap 20 fillér

HAJDUFÖLD

Felelős szerkesztő vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg utca 16 Telefon 23—48. Kiadóhivatal Kossuth utca 3 szám Telefon 21—41

M. N. MÚZEUM HÍRLAP OSZTÁLYA

Csak valamennyi nemzet egyesitett erőfeszitése lesz képes leküzdeni a világgazdasági válságot

A Kormányzó ujévi beszéde a Budapesten székelő diplomáciai testületek vezetőihez

Budapest, január 2.

Az ujesztendő alkalmából sokan keresték fel üdvözléseikkel és jókivánságaikkal vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzót. Pénteken a délelőtti órákban elsőnek báró Wlassics Gyulát, a felsőház elnökét fogadta a Kormányzó. Majd Almássy László, a képviselőház elnöke jelent meg nála. A két Ház elnöke az országgyülés üdvözletét tolmácsolta, később pedig gróf Károlyi Gyula miniszterelnök a kormány jókivánságait hozta. Egymásután jelentek meg ezután az államfő előtt: vitéz Kárpáthy Kamilló tábornok, a honvédség főparancsnoka, vitéz Hellebronth Antal nyugalmazott tábornok a vitézi rend képviseletében, továbbá az egyházak és a főváros képviselői.

Pontosan déli tizenkét órakor fogadta az államfő a Budapesten akkreditált diplomáciai testület tagjait.

A diplomáciai testület nevében Angelo Rotta pápai nuncius üdvözölte a Kormányzót.

A Kormányzó a megpróbáltatások évéről

A Kormányzó a következőkben válaszolt:

— Apostoli Nuncius Ur!

— Élénk megelégedéssel fogadom minden évben ezen a napon a Budapesten akkreditált diplomáciai kar tagjait és sulyt helyezek arra, hogy igen őszinte köszönetet mondjak Excellenciádnak azokért a jókivánatokért, amelyeket a diplomáciai kar tagjai nevében Magyarország irányában kifejezett. Ezek a jókivánságok engem mélyen meghatottak. Ezeket a kivánságokat ma többre értékelem, mint bármikor, mert az eltelt év folyamán Magyarországnak kegyetlen megpróbáltatásokon kellett keresztülmennie. Excellenciád méltán rótta az elmult év terhére azt a gazdasági és pénzügyi válságot, mely mindenütt hevesen pusztit, nemkülönben az ebből származó veszes következményeket.

— Alig kell hangsulyoznom itt, hogy ez a kérdés a magyar királyi kormány részéről szünet nélkül folytonos, feszült figyelem tárgya volt. Ennek az igen komoly problémának megoldása azonban nem csupán nemzeti kérdés. Kiterjedése és kiágazásai révén ez a probléma lényegében nemzetközi kérdés. Csupán valamennyi nemzet egyesitett erőfeszitése és minden kormány együtt müködése lesz képes leküzdeni a nehézségeket, melyekkel az egész világ küzködik és enyhiteni a bajokat, amelyektől minden nép szenved. A magyar nép, amely egyesiteni kivánja erőfeszitéseit valamennyi más nemzet erőfeszitésével s amelyet eltölt a rendeltetésébe vetett megrendithetetlen hit, kitartóan folytatja azt a békés és regeneráló munkát, amelylyel reméli, hogy sikerektől teljesebb jövőt biztosithat magának. Bárcsak még nagyobb mértékben hozzájárulna az 1932. év, mint az azt megelőző, a lelkek megnyugvásához, az anyagi boldoguláshoz és az emberiség boldogságához.

— Amikor arra kérem Excellenciádat, hogy fogadja legőszintébb jókivánságaimat ugy saját maga, mint a diplomáciai kar tagjai számára, kérem a missziók itt egybegyült vezető urait, sziveskedjenek legszivélyesebb jókivánságaimat tolmácsolni azok előtt az uralkodók és államfők előtt, akiket képviselnek.

A Kormányzó táviratváltása az uralkodókkal

A Kormányzó ujév napján meleghangu táviratot váltott Hindenburg német birodalmi elnökkel, az osztrák köztársaság elnökével, az olasz, norvég és bulgár királlyal és a lengyel köztársasági elnökkel.

A szilveszteri és ujévi hófuvás két napra megbénitotta a Tiszántul vasutforgalmát

Nyirábránynál kisiklott és a hóban rekedt egy tehervonat és két segély mozdony — Tizenhat órás késéssel futott be az egyik budapesti gyors A vicinális vonalakon is megakadt a közlekedés

Napokig fog tartani az Alföldön a forgalom helyreállitása

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A Szilveszter-éjszakai és ujévi szokatlanul erős hóvihar — mint ismeretes — az egész országban sulyos akadályokat idézett elő a vasuti forgalomban. A vihar legjobban az ország keleti és északkeleti részén tombolt s igy beleesett Debrecen és környéke is, ahol két napon keresztül csaknem teljesen megszünt minden élet a forgalomban. Akik előzőleg táviratoztak, hogy „ma érkezem", azok csak holnap érkeztek meg. Akik sürgős ügyben utaztak el Debrecenből Budapestre, azokat utközben érte a vihar és az első osztályu kocsikban bonyolitották le üzleti ügyeiket. Rendszerint kártyával a kezükben.

Ilyen hófuvásra ezen a környéken tiz-tizenkét év óta nem emlékeznek. December 31-én este tizenegy óráig még türhető volt az idő és senki sem gondolt arra, hogy félóra mulva már nem lehet lesz az utcán járni és megállanak a vonatok, villamosok is. Két napon keresztül valóságos hó- és szélförgeteg tombolt a városban. A villamosok előtt a havat csak óriási fáradtság árán lehetett valamennyire eltávolitani. Közben megérkezett a hir, hogy a Budapestről indult vonatok is csak hatalmas késéssel futhatnak be, mert többméteres hótorlaszok állanak a sinekben. Ujév napján és január másodikán ugyanez volt a helyzet.

A debreceni állomásfőnök nyilatkozata a forgalmi zavarokról

A Debreceni Ujság—Hajdufölddel munkatársa felkereste dr. Székely Ferenc állomásfőnököt, aki a helyzetről a következőkben volt szives nyilatkozni:

— Szilveszter éjszakáján kezdődött a nagy hófuvás, amely rendkivül sok és sulyos akadályokat gördített a vasuti forgalom zavartalan lebonyolitása elé. A vonatok nemcsak a fővonalon, hanem a vicinális vonalakon is vagy késtek, vagy egyáltalában nem futottak be a debreceni pályaudvarra. Nyirábrányból egy tehervonat indult el Debrecen felé, de a vonatnak két kocsija közben kisiklott. Ekkor értesitették a debreceni pályaudvart s segélyt kértek. El is indult Debrecenből két mozdony azzal a hivatással, hogy szabaditsa ki a tehervonatot a helyzetéből és hozza be Debrecenbe. A vége az lett a dolognak, hogy a két segélymozdony is a hóba rekedt. Erre egy másik mozdonyt menesztettek a kintrekedt kocsik és lokomotivok hazaszállitására, de ez is ott maradt. Szombaton azután ismét két mozdony ment ki és órákig tartó megfeszitett munka árán sikerült nagynehezen Debrecenbe vontatni a teherkocsikat és a mozdonyokat. A vonalat Nyirábrány és Debrecen között még szombaton megtisztitották s igy már felvették ismét a nemzetközi forgalmat Romániával.

— Ugyanez a helyzet a debrecen—nagylétai vonalon is. A vonatok nem tudnak közlekedni a magas hótorlaszok miatt. A vasuti munkások és még külön fogadott munkások is éjt-napot egybetéve fáradoznak a pályatest használhatóvá tételén. A nagylétai vonal valószinüleg még ma délelőtt rendbejön és itt is zavartalan lesz a vasuti közlekedés.

Tizennat órás késéssel futott be az egyik budapesti gyorsvonat

— Sokkal sulyosabb a helyzet a fővonalon, bár e tekintetben Debrecen közelében teljesen tiszta a pályatest. Érdekes és jellemző a hófuvás nagyságára, hogy az a vonat, amelynek Budapestről péntek este hat órakor kellett volna megérkeznie Debrecenbe, teljes tizenhat órás késéssel futott be az itteni pályaudvarra. Hetven utas volt rajta, akik azonban egyáltalában nem panaszkodhattak a hideg miatt, mert a kocsik jobban voltak fűt-

A lap ára 20 fillér

ve, mint akármelyik otthoni lakás. Az utasok valósággal römicsatákat, majd ünnepi reggelit rendeztek a kocsikban. Előkerültek a batyuk és folyt a vidám reggelizés az ujesztendő tiszteletére. Boldog-boldogtalan összebarátkozott, akárcsak a futballmeccsen...

— A szombat déli pesti gyorsvonat délután négy órakor még nem érkezett meg Debrecenbe. A forgalmifőnökség viszont Kabán tul táviratilag sem tud érintkezni az egyes állomásokkal, mert a vihar elvágta több helyen a légvezetéket is. Igy Püspökladánnyal az érintkezés teljesen lehetetlen. Ez azonban a mai nap folyamán ismét teljesen rendbejön.

Öt méter magas hóhegyek a vasuti sineken

— Kisujszállás, Turgony és Záhony azok a helyek, ahol legnagyobb akadályok vannak a pályatesten. Néhol öt méter magas hóhegyek állják a vonatok utját, amelyeken nem lehet átgázolni a legnagyobb erőfeszitéssel sem. — Mint dr. Székely állomásfőnök munkatársunk előtt kijelentette, valószinü, hogy a mai nap folyamán az egész országban rendbehozzák a pályákat és zavartalan lesz a vasuti közlekedés. Ha azonban hirtelen olvadás, — majd közvetlenül utána erős fagy lépne fel, abban az esetben még sokkal sulyosabb lenne a helyzet a mostaninál. Dunántulon is vannak akadályok, de korántsem olyan jelentősek ezek, mint az ország keleti és északkeleti felében. A munkálatok különben az akadályok elháritására állandóan folyamatban vannak s a pályaudvar tisztikara és csaknem teljes személyzete permanenciában van, hogy esetleg ujabban bekövetkező akadályoknál azonnal kéznél legyenek.

Egyszerre futott be három budapesti vonat

A Debreceni Ujság—Hajdufold munkatársa hat óra után érdeklődött a debreceni forgalmi főnökségnél a jelenlegi helyzet iránt. Azt a felvilágositást kaptuk, hogy a déli budapesti gyorsvonat, a személyvonat és az esti hatórás gyors csaknem egyidőben, ötpercen belül fog megérkezni a pályaudvarra. A fővonalon most már lényegesen javult a helyzet, de még most is állandóan dolgoznak a munkások a hó eltakaritásán. Az érkező utasok, akik napközben értek Debrecenbe, valamennyien azt jelentették ki, hogy semmi kifogásuk sem volt utazásuk alatt. Eltekintve a szörnyü késedelmeket, semmi sem zavarta őket. A kocsikban jó meleg volt, szerencsére élelemmel is el voltak látva. Remélik azonban, hogy egy-két nap alatt minden helyrejön és nem lesznek kitéve annak, hogy megint reggel négy órakor fognak vonatra ülni és másodnap estére érkeznek meg céljukhoz, ahová három óra alatt kellett volna megérkezniök. Szép ez a remény, de minden az időjárástól függ...

Porosz szén helyett ma mindenféle hazai szén nagy választékban igen jó minőségben és olcsó árban
Gabányi Sándor utóda
LÁNG MIKLÓS Debrecen legrégibb cégénél
Csapó-utca 28. szám. Telefon 4—49.

Zavarok a debreceni villamos és autóbusz közlekedésben

A hófuvás Debrecenben a villamosközlekedés terén is sok sulyos zavart okozott. A villamosok Szilveszter éjszakáján már nem közlekedhettek a szél miatt, másnap pedig olyan nagy volt a hófuvás és akkora hótorlaszok voltak a sineken, hogy a villamoskocsik nem birták leküzdeni az akadályokat és igy kénytelen volt az igazgatóság a villamosjáratokat beszüntetni. Egész napon át több, mint kétszáz munkás dolgozott a villamos sineknél a hólapátolás körül és annyi eredményt sikerült elérni, hogy reggel fél kilenc órakor már a városi vonalakon megindulhatott a villamos. Délután négy óra negyven perckor pedig megindult az első villamos Pallagra is, ahová minden baj és akadály nélkül érkezett meg.

Sokkal nagyobb bajok vannak azonban a vicinális közlekedés terén. A nyirbátori vonalon pénteken két mozdony is elakadt és itt is a munkások egész hadserege dolgozott, amig sikerült kiszabaditani a mozdonyokat és szabaddá tehették a pályatestet. A Helyi Vasut igazgatósága áldozatot nem kimélve, minden erejével azon van, hogy a forgalmat a lehető legrövidebb időn belül helyreállitsa. Legnagyobb baj Hajdusámsonon tul van, ahol lehetetlen meg is moccanni a mozdonyokkal s itt valószinüleg csak ma délután tudják rendbehozni a pályát.

Az autóbusz-közlekedés viszont teljesen megszünt. Elseje óta egyetlen egy autóbusz sem közlekedik az utvonalakon. Sámson közelében az utban ért a vihar egy autóbuszt, amelyet csak a legnagyobb fáradtság árán tudtak kiszabaditani kellemetlen helyzetéből. Segély-autóbuszt küldtek ki érte s kis hiján mult, hogy a segély-kocsi is nem fagyott az uton.

A Helyi Vasut igazgatóságától nyert értesülésünk szerint valószinü, hogy még két napig nem lesz autóbusz-forgalom s jelenleg a legnagyobb távolságokat tekintve csak Pallagra lehet utazni Debrecenből, oda is csak villamoson.

Riasztó hirek a Debrecen-budapesti gyorsvonat kisiklásáról

Budapest, január 2.

A fővárosban ma délelőtt riasztó hirek terjedtek el, hogy a Budapest—debreceni vonalon nagyarányu vasuti szerencsétlenség történt. A hirekről csakhamar kiderült, hogy teljesen alaptalanok, mert történt ugyan vonatkisiklás, de sem az utasokban, sem a vonat személyzetében nem esett kár. A Budapestről ma reggel 7 órakor elindult gyorsvonat Fegyvernek állomásra való befutásakor kisiklott, amelynek következtében a mozdony, szerkocsi, a postakocsi, egy személykocsi és egy vagon lesiklott a sinekről és kissé oldalt dőlt. A kisiklás nagy izgalmat keltett, de semmiféle sulyosabb sérülés nem történt, csupán az étkezőkocsi edényei törtek darabokra.

A MÁV. hivatalos jelentése a hóakadályok elháritásáról

Budapest, január 2.

A m. kir. vasutak igazgatóságától este 6 órakor kapott értesülés szerint a fennállott hóakadályokat elháritották és a menetrendszerinti vonatforgalmat felvették. Este 6 órai helyzet szerint zárva vannak még a következő vonalak:

Debrecen—Nyirábrány, Debrecen—Tiszafüred, Debrecen—Tiszalök, Sáránd—Nagykereki, Kisujszállás—Dévaványa, Nyiregyháza—Vásárosnamény, Nyiregyháza—Nyiradony, Nyiregyháza—Mátészalka. — továbbá pedig Mátészalka—Ágerdő—Ágerdőmajor. Kisvárda—Nyirbakta, Polgár—Ohatpusztakócs — Békésföldvár—Békés, Makó—Ujváros—Magyarcsanád.

Az akadályok elháritásán ezeken a vonalakon nagy erővel dolgoznak. Egyébként a beérkezett jelentés szerint az időjárási viszonyok megjavultak, ugyhogy remélhetően a még zárt vonalak is rövidesen felszabadulnak.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Leányintézete
Alapittatott 1872-ben
Folyósit kölcsönöket, betéteket a legjobban gyümölcsöztet.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Ajánlja téglagyára elsőrendü gyártmányait.

Tüzifa, kőszenek!
I-ső rendü áruk jutányos árakon és pontos kiszolgálással szerezhetők be a „Turul" fatelepen. Böszörményi ut 2. Mester u. végén. Telefon 12—91.

Békésmegyében az összes országutakon megszünt a forgalom

Békéscsaba, január 2.

A nagy magyar Alföldön dühöngő szél- és hóvihar a vasuti és közuti forgalmat egész Békés vármegye területén megbénitotta. A vasuti vonalakon csak a Békéscsaba—Kötegyán és budapest—lökösházai vonalakon van némi forgalom. Az Alföldi Első Gazdasági Vasut összes vonalain szünetel a forgalom. Az igazgatóság sem tudja megmondani, hogy mikor áll helyre a forgalom. Békéscsabán a közuti, autó- és kocsiforgalom teljesen szünetel s csak szánon lehet közlekedni.

A város vezetősége szükségmunkásokkal egyelőre a főtér és környéke forgalmát igyekszik biztositani. A M. Kir. Államvasutak pályaudvarának megtisztitására 800 munkást, az állami utak megtisztitására 300 munkást alkalmaznak.

Az utmesteri hivatal jelentése szerint az állami müutak forgalma teljesen szünetel. A tanyák nagyrészt megközelithetetlenek. Békéscsaba külvárosában a magánosan álló házakat több helyen két méteres hó veszi körül. Az alispáni hivatal értesitése szerint az utmesterek felhatalmazást kaptak, hogy tekintsenek el a vármegyei szabályrendelettől, amely szerint közerők lennének igénybevehetők és az inségeseknek napszámosokként való beállitásával igyekezzenek elháritani az akadályokat. A vármegye egész területén még lóval sem lehet közlekedni. A lökösházi vonat még a déli órákig se futott be Békéscsabára. Minden irányban óriási erőfeszitéseket tesznek az e vidéken még alig látott nagy forgalmi akadály elháritására. Emberéletben az eddigi jelentések szerint nem esett kár.

Féltékenységi dráma Mezőkövesd mellett két halottal

Mezőkövesd, január 2.

Hajdu András bogácsi szatócs ujév éjjelén az egyik bogácsi korcsmában féltékenységből három lövéssel agyonlőtte Kovács Bertalant, aki azonnal meghalt. Tettének elkövetése után azonnal hazaszaladt és az ágyban betegen fekvő feleségét lelőtte, majd kirohant az utcára, ahol a járőr elfogta. Hajdu az átélt izgalmaktól agyvérzést kapott, kórházba szállitották.

Uj temetkezési vállalat.
Tisztelettel tudatom, hogy rajtam kivül álló ok miatt nyilt üzlethelyiséget nem nyitok.
Egyelőre lakásomon:
Pereces-utca 18
kezdtem meg temetkezési vállalatomat és az ezzel kapcsolatos kegyeleti cikk kereskedést.
Elvállalom jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett temetések rendezését, halottak szállitását, exhumálását, stb. hosszu évek alatt szerzett gyakorlati tapasztalatom alapján.
Áraim a legolcsóbbak, mert üzletem fenntartására semmi kiadásom nincs.
Kltség-számla elkészitésére hivásra házhoz megyek.
BARTHA FERENC
temetkezési vállalkozó.

UJÉVI ÜDVÖZLÉSEK DEBRECENBEN

A hatóságok vezetői és a közönség közötti lelkikapcsolat sokat segithet a válságon

— hangoztatta a polgármester ujévi beszédében — Küldöttségek Hadházy Zsigmond főispán, Vásáry István polgármester és Baltazár Dezső püspök előtt

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Ujév napján Debrecenben sem maradtak el a minden évben szokásos hivatalos üdvözlések. A hivatalok vezetői előtt a tisztviselői kar fejezte ki jó kívánságait és különös sokan jelentek meg dr. *Hadházy* Zsigmond főispánnál. *Vásáry* István polgármesternél, hogy uiév alkalmából köszöntsék őket.

A főispán üdvözlése

Politikai megnyilatkozások tekintetében meglehetősen szegény volt a debreceni ujesztendő. Dr *Hadházy* Zsigmond főispánnál az idén nem hangzottak el üdvözlő beszédek, azonban a hivatalok, testületek vezetői most is a régi melegséggel, tisztelettel és szeretettel vették körül a főispánt.

Hadházy Zsigmond főispánnál pénteken délelőtt megjelent dr *Vásáry* István polgármester vezetése alatt a város tiszti kara, *Nádrászky* Béla főjegyző vezetésével a vármegyei tisztikar, vitéz *Siposs* Árpád altábornagy, vegyes dandárparancsnok a helyőrség jó kivánsgait tolmácsolta, *Kóródy* István pénzügyigazgató vezetése alatt a pénzügyigazgatóság és mellé rendelt számvevőség tisztviselői *Surgóth* Jenő gazdasági főfelügyelő vezetésével a gazdasági felügyelőség tisztviselői keresték fel jókivánataikkal a főispánt.

A debreceni rendőrkapitányság jókivánatait Ságy Lajos főtanácsos, a piarista rendét Karl János igazgató, a Magyar Távirati Irodáét Ferenczy Károly kerületi felügyelő, a posta igazgatóságét dr Nagy Endre fejezték ki a főispán előtt. Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag és Szél László gazdasági főtanácsos a gazdasági akadémia üdvözletét tolmácsolták. Ezenkivül még igen sokan keresték fel a főispánt szóbeli és levélbeli gratulációkkal.

Ezenkivül még rengeteg magános üdvözölte levélben vagy személyesen a két törvényhatóság rendkivül népszerü, köztiszteletben álló főispánját.

A polgármester üdvözlése

Dr Vásáry István polgármesternél *Siposs* Imre ref. lelkész vezetése alatt a református presbitérium, az egyház tisztikara és a tanitótestület képviseletében tisztelgett nagyobb deputáció.

Siposs Imre üdvözlő szavaira dr *Vásáry* István polgármester válaszolt nagyhatásu beszéddel s az ujesztendőt illetőleg a következőket mondotta:

— Legnagyobb baj az volna, hogy ha a lélek elvesztené magas szárnyalását és lelkünket anyagi vonatkozásu kérdések szolgálatába állitanánk. Amig a magyar kálvinisták függetleniteni tudják magukat az anyagi világtól, addig nem lehet reményünket vesztenünk.

Az egyházi küldöttség után dr *Vargha* Elemér helyettes polgármester vezetése alatt a város teljes tisztviselői kara jelent meg *Vásáry* István előtt.

Dr Vargha Elemér meleg szavakkal köszöntötte a polgármestert.

— Ma egy páratlanul álló sulyos helyzetben van a nemzet, — mondotta többek között. Akár merre tekintünk sehol se látunk halvány reménysugárt sem. Isten különös gondviselése, hogy ezekben a sulyos időkben Méltóságod áll a törvényhatóság élén. Méltóságodat mi valamennyien vezérünknek tekintjük s ma lelki kényszert éreztünk, hogy idejöjjünk és vezérünktől kérjük: mutassa meg az utat, amelyen haladnunk kell.

Dr. Vásáry polgármester ujévi beszéde a lelkiválság leküzdéséről

Dr *Vásáry* István mély értelmü, emelkedett szellemü beszéddel válaszolt az üdvözlésre.

— Ha ezekben a sulyos időkben az ember gondolkodni próbál, akkor reménykedve kell megállapitani, hogy a Teremtőnek az a rendelése, amely testből és lélekből állitotta össze az embert, milyen nagy jelentőségü akkor, amikor testi megpróbáltatások ideje van.

Ha nem volna lelkünk, akkor valóban el kellene veszteni minden reményt, mert a nélkülözéseknek az a nagysága, amely a világra zudult, ezt a törékeny embertestet nem teszik alkalmassá arra hogy kibirja a szenvedéseket.

Bizonyos, hogy ez a teremtőtől adott lélek a teremtővel nem mindig áll egyenlő intenzitásu kapcsolatban A történelem folyamán többször megtörtént, hogy a lélek jobban kapcsolódott a teremtetthez, mint a teremtőhöz és az ember sorsa mindig ilyenkor vált boldogtalanná. Most is azt látjuk, hogy a háboru első sorban a lélek nemességét érintette s a lélek szolgálatába szegődött az anyagi világnak.

Nyilvánvalóan az sujtja most az egész emberiséget, hogy az anyagi világ önző céljainak szolgálatába állt. Bizonyos az is, hogy anyagi viszonylatban mi, maroknyi magyarság, nagyon keveset jelentünk, de annál erősebbek vagyunk lelkiekben. Amikor a történelem folyamán anyagilag hatalmas népek vesztek el, akkor mi megmérhetetlen lelki erőinkkel ki tudtuk állani a történelem viharzó időjárását.

Ha a magyar nemzet lelkiekben nem veszitette el ősei örökségét, akkor bizakodva kell nézni a jövő elé. A sötétségen keresztül meg kell látni a reménysugárt és aki ezt be tudja fogadni lelkébe, — bármilyen halvány ez a sugár, — annak nyomán el fog jutni oda, ahol kimenekülünk ebből a nehéz helyzetből.

Ezek a körülmények hozták magukkal azt is, hogy a vezetők sokkal jobban érezzék a lelki kapcsolatot azokkal, akiknek sorsa kezükben van letéve. Akkor, amikor azt látjuk, hogy megfogható dolgokban vajmi keveset adhatunk polgártársainknak, igyekezzünk együttérzésben pótolni azt, amit anyagiakban hiányosan adhatunk nekik. Ha ennek az uj idők parancsolta kötelességnek becsületesen, lelkiismeretesen eleget fogunk tenni, akkor nagy mértékben el fogjuk oszlatni azt a lelki válságot, amely ma legalább olyan mértékben pusztitja az embert és teszi bizonytalanná jövőjét, mint amilyen mértékben teszik bizonytalanná helyzetét az anyagi bajok.

Amikor én arra kérlek mindnyájatokat, hogy álljatok férfiasan a posztjaitokon, arra is kérlek, hogy az együttérzés dokumentálásában lépjetek még előbb, mert lehet, hogy erre még a mostaninál is nagyobb szükség lesz!

A polgármester szavait viharos éljenzéssel fogadta az egybegyült tisztviselői kar, melynek tagjaival ezután a polgármester sorban kezet fogott.

dr. Ruffy-Varga Kálmán üdvözlő beszéde a polgármesternél

Pénteken délelőtt az egységespárt is nagyobb küldöttséggel kereste fel dr Vásáry István polgármestert. A deputáció, — amelyet dr Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag vezetett, — 15 törvényhatósági bizottságból és a párt 16 vezető személyiségéből állt.

Dr Ruffy-Varga Kálmán nagy hatásu beszéddel köszöntötte a polgármestert.

A debreceni Egységes Párt nevében köszöntöm Méltóságodat az ujév fordulat alkalmából.

Minden jó magyar meghatottsággal figyeli az idők járását és várvavária annak jobbra fordulását, mert valóban nehéz, csaknem elviselhetetlen gondok között a jobb magyar sors után vágyakozunk.

De nem szabad kishitüeknek lennünk, a reánk mért sulyos megpróbáltatásokat is át fogjuk szenvedni és biznunk kell egy jobb jövőben.

Debrecen város polgárságának gondjait Méltóságod jól ismeri és átérzi és böles rendelkezéseivel az emberszeretet jegyében minden lehetőt elkövet, hogy enyhitse a bajokat és büszkén vallhatja, hogy mielőtt már a kormányintézkedések Debrecenbe érkeztek, már is megszervezte a város szegény ügyét és elmondhatja hogy Debrecenben a tél folyamán nem lesz olyan ember, akinek naponként egy darab kenyér ne jutana az asztalára.

E szociális és emberszerető tevékenysége mellett nagy előrelátással és indokolt takarékossággal a város költségvetését reálisan gondozza és kielégiti egy város összes igényeit anélkül, hogy a pótadó terheit az előirt kereteken felül is a polgárság vállaira terelné.

Dicséretre méltó nagy eredmény és kiváló siker ez, ebben a világraszóló gazdasági válságban.

Éppen ezért fogadja Méltóságod Egységes Pártunk nevében igaz nagyrabecsüléssel kifejezett legjobb szerencsekivánatunkat az ujévben. Ezekben a jókivánatokban nem kérünk moratóriumot, de transzfermoratóriumot sem, hanem szeretettel kifejezzük érzelmeinket közvetlenül és idejében. És nem tartunk lelkünkben olyan keserüséget sem, amire stiilhaltét kellene kérnünk, hanem igenis óhajtjuk a nagy ruflátiáját érzelmeinknek, ami már tulajdonképpen meg is van, mert a mi érzelmeink a városban már általánosak, mert Debrecen városának minden polgára az ő derék polgármesterének szerencsés boldog ujévet kiván.

A polgármester meleg szavakkal köszönte meg az egységespárt elnökének lelkes üdvözlését.

TÉLI ÖRÖM!
„PARACELSUS SÖR"-e
Magyar ipar főzte
„ANGOL"-ban csapolják
S mindig többen isszák.

Baltazár Dezső üdvözlése

A küldöttségek hosszu sora tisztelgett az ujév alkalmából dr Baltazár Dezső püspöknél. Az egyházi és világi hatóságok és a tisztelők ugy tömege fejezte ki ujévi jókivánságait tömege fejezte ki ujévi kivánságait

Az üdvözlések során dr Baltazár Dezső nagyjelentőségü nyilatkozatot tett, amelyet a következőkben közlünk.

A püspök ujévi beszéde

— Megint próbálta ásos esztendőnk nézünk elé, amelynek nehézségeit kötelességteljesitéssel és a jobb jövő reménységével kell leküzdenünk, például véve elődeinket, akik vértanuságos áldozatok hozása árán is kitartottak hitünk és hazánk igazságai mellett.

Természetes, hogy az általános gazdasági leromlásban egyházkerületünk és kollégiumunk intézményei sem élvezhetik a jólét kiváltságos helyzetét, mikor még az állam jóléte idején is mostoha volt a sorsuk. Ezt be kell látnia mindenkinek. Ez nem jelenti azt, hogy ne fejezzük ki elégedetlenségünket a kialakult helyzet felett. A válság foka mindenesetre enyhébb lenne, ha okosabb lett volna az ország s benne egyházunk is.

Kezdettől fogva helyeslettem szóval is, irásban is, országos vonatkozásban is, egyházi területen is ujat alkotni addig, amig a meglevő régieket nem biztositjuk, meg nem erősitjük, ki nem épitjük. Ha az ország nem adta volna magát olyan lázasan az erőt felülmuló uj létesitmények, igen sokszor felesleges fényüző alkotások után, ha minden erőt, amit református forrásból diáktólét céljára fordittunk, kollégiumunknak, mint ifjuság nevelő intézetnek a megerősitésére fordittuk volna, ha tőlünk távolabb eső célok felkarolása helyett legközvetlenebb céljainkat is ápoltuk volna, nem lennénk most olyan mélyen, mint ahogy vagyunk.

Nem helyeseltem sem állami, sem községi, sem egyházi vonatkozásban a javadalmak leszállitását olymódon, hogy nem történt egyidejüleg gondoskodás a biztositottnak jogosan hitt javadalmakra alapitott magánkötelezettségek megfelelő rendezéséről. Hogyan tegyen eleget legbecsületesebb akarata mellett is kötelezettségének az a tisztviselő adós, akinek a levonás után csak a lé minimum, vagy a társadalmi állása a legmérsékeltebb követelményén is alul eső csonka fizetése marad s akitől a javadalomnak éppen azt a részét vonták el, amelyre hitelt kapott s amelyből adósságát becsületesen törlesztette s akart tovább ra is törleszteni?

Nemcsak a keresztyén, de az általános emberi morállal sem tartom ezt az eljárást megegyeztethetőnek kegyetlen egyoldalusága miatt. Beismerem, hogy az állam rossz példája után, a közhangulat nyomása alatt, nem lehetett másként cselekedni, bár az egyháznak, mint legszorosabb értelemben vett erkölcsi szervezetnek, nem okvetlen kötelessége az állam után menni olyan uton, ahol a lépések nyomdokai nem felelnek meg az erkölcsi kiszabás mértékének. A helyzet főveszedelme abban van, hogy ha a jogi személyek kötelezettségeiken egyoldaluan változtatnak, akkor ezt a szabadságot az egyes emberek is megpróbálhatják tömegesen igénybevenni. Ez pedig mindenik oldalra mélányosan kiható jogi rendezés nélkül a legteljesebb joghizonytalanságra, anarchiára vezet.

Jobban tette volna az állam, ha teljesen felesleges és fényüző intézményeket szünteti ett volna meg, minthogy szükséges inézmények munkásait kényszeriti jogsérelemmel erkölcsileg is anyagilag is kinos, lehetetlen helyzetekbe.

A sulyos viszonyok között főként a történelmi erők reaktiválására van szükség A kollégiumot csak ugy tarthatjuk fent s az egyetem kivonulást u'án ugy épithetjük ki az oktatás terén szenvedett minden veszteségünket kárpótoló nevelőintézetté, ha a régi idők hasznos és szép példája szerint helyreállitják közte és az egyházkerü let gyülekezetei közt, közte és különösen Debrecen város polgársága közt az ősi patriárchális jó viszonyt és ha a kollégiumi diákságot visszavisszük arokra az utakra, amelyeken az önse gitség, saját kiszolgálás sohasem szégyelhető, sőt mindig dicsekedés tárgyát képezhető módszere, az egészséges életre, rendre s a tiszta erkölcsre üdvösen nevelő hatása mellett, olcsóvá és tisztessé teszi a tanuló ifjuság életét.

A kibontakozás munkájához segitségeteket kérve, magamat vele'ek állandó testvéri kapcsolatban tar'va, megujitom köszönetemet és jókivánataimat s kivánok mindnyájatoknak boldog ujesztendőt.

Küldöttségek a püspöknél

A küldöttségek délelőtt 10 órától délután fél 2 óráig megszakitás nélkül váltották egymást. Először a Diakónissza Intézet jelent meg Oláh Emmi diakónissza testvér vezetésével, azután a presbiterium és egyházi tisztviselők dr Juhász Nagy Sándor főjegyző, az ORLE dr Csikesz Sándor, a város dr Vásáry István polgármester, a vármegye Nábráczky Béla főjegyző, a Polgári és Gazdakör Balogh István elnök, a vegyesdandárparancsnokság Siposs Árpád altábornagy, dandárparancsnok, az ORLE Mocsáry Lajos igazgató, a Kollégium és a kollégiumi középiskolák tanári kara Karay Sándor, a Templomegyesületek Siposs Imre, a postaigazgatóság Szük Ödön és Fekésházy Endre, a tanfelügyelőség Ady Lajos főigazgató, a vallásoktató testület Kalas Ferenc, a lelkészi kar Uray Sándor, a rendőrség dr Ságy Lajos főtanácsos, a Magyar Távirati Iroda Ferenczy Károly vezetésével tisztelgett a püspök előtt, aki családja körében fogadta a küldöttségeket. Tisztelgő látogatást tettek, ezenkivül dr. Csürös Ferenc kulurtanácsnok, dr Balla Bertalan tanácsnok, Csohán Endre főlevéltárnok, dr Fazekas Sándor, dr Hadházy Béla, dr Medveczky Károly és még sokan mások.

Kóródy István pénzügyigazgató üdvözlése

Ujév alkalmából a debreceni pénzügyigazgatóságon Csiszár Hugó helyettes pénzügyigazgató vezetése alatt a pénzügyigazgatóság, a mellé rendelt számvevőség, az adóhivatal és a pénzügyőrség tisztviselői, alkalmazottai keresték fel Kóródy István pénzügyigazgatót, akit Csiszár Hugó köszöntött lelkes és meleg szavakkal.

Kóródy pénzügyigazgató nagy hatású válaszában azt hangoztatta, hogy a mai helyzet még sulyosabb, mint az 1923-as, 1924-es idők voltak, mikor különösen a tisztviselőkre következtek el nehéz napok. Megnyilvánult ez az illetmények csökkentésében is. Ebbe azonban meg kell nyugodni, mert ezek a nehézségek az egész világon egyformák. A magyar tisztviselőknek, ha illetményeik érintve is vannak, a haza érdekében továbbra is odaadó buzgósággal kell végezni munkájukat, mert hiszen, — mondotta, — nem annyira a fizetésért, mint inkább magyar fajunknak fennmaradásáért dolgozunk.

Megállapitotta ezután, hogy nagyon sulyos időket éltek át a mult esztendőben, amikor a közönséggel szemben fokozott mértékben kellett gyakorolni az adóbehajtásokat. A pénzügyigazgatóság és a vele kapcsolatban lévő hivatalok tisztviselői kara azonban olyan simán, szépen, olyan faját szerető módon végezte ezt a munkát, hogy jogos panaszra sehol fel nem merült, ami diszére válik ennek a tisztviselői karnak, melynél jobb nem lehet sehol az országban.

Végezetül melegen köszönte meg az üdvözlést. A pénzügyigazgatót beszéde befejezése után a tisztviselők lelkes óvációban részesitették.

Debrecen város a közigazgatási bíróság döntéséig a nyugdijasoknak is folyósitani fogja a kegydijakat

Szenvedélyes vita a törvényhatósági bizottság szombati közgyülésén

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Emlékezetes, hogy a december végén tartott közgyülés kimondotta, hogy azoktól a kegydijasoktól, akik nyugdijat is kapnak, január 1-ével megvonja a kegydijat. Az érdekeltek a közgyülésnek ezt a határozatát megfelebbezték és most Rostás István és társai azzal a kérelemmel fordultak a törvényhatósági bizottsághoz, hogy addig, amig a közigazgatási bíróság panaszukat el nem intézi, folyósitsák részükre a kegydijakat.

A szombati közgyülésen az előadó a kérelem teljesitését javasolta.

Felszólalások a a kegydij folyósitása mellett

Rásó Sándor dr. kijelentette, hogy az előadói javaslatot nem fogadja el. Ha a közigazgatási bíróság megitélné a kegydijakat, — akkor azt az érdekeltek megkaphatják azonnal, ha azonban ugy döntene, hogy nem jár kegydij a nyugdijon felül, akkor nagyon nehéz lenne a már kifizetett összegeket ujból levonni.

Tóth Lajos egyetemi tanár: A tiszti főügyésszel gondosan áttanulmányozta a kegydijakra vonatkozó rendeleteket. Sziklaszilárd meggyőződése, hogy a közigazgatási bíróság a kegydijak folyósitása mellett dönt. Nézete szerint tehát a közigazgatási bíróság döntéséig a kegydijakat folyósitani kell.

Gombosi Zoltán: Negyvenhat egyén élvez a városnál kegydijat. Ezek összesen csak 11,600 pengőt kapnak egy évben. Ezzel szemben van 15 nyugdijas tisztviselő, akiknek a kegydija évente 27000 pengőre rug. A közigazgatási bíróság döntéséig szerinte is folyósitani kell a kegydijakat.

Öry István: Nem vagyok jogász, ezért nem szoktam felórás beszédeket mondani. (Óriási derültség. Felkiáltások: Na jogászok!) A kormány szükségrendelete jogot adott a kegydijak leszállitására, eltörlésére. A közgyülés csak ezzel a jogával élt, mikor kimondotta, hogy azok, akik nyugdijat kapnak, ne kaphassanak kegydijat. A közgyülésnek most is joga van ragaszkodni ehez a határozathoz. A közigazgatási bíróság döntéséig nem kell folyósitani a kegydijakat.

Humoros vita Fényes körül

Dr. Fényes Jenő, aki ujabban az „ellenzéki" oldalról nagy kéjjel védi és támogatja egykori ellenfeleit, most is költői szavakkal igyekezett a közgyülés lelkére hatni.

Azzal kezdi, hogy Tóth Lajos egyetemi tanár megmondta, hogy a nyugdijasoknak jár a kegydij.

Dr. Rásó Sándor: Annak, aki szigorlatozik, megmondhatja, de nekem nem! (Viharos derültség.)

Fényes Jenő: Nem vagyok hajlandó megkeseriteni az életét egy öreg embernek, aki Nagy-Debrecent megalkotta.

Öry István: Epp ugy tiszteljük öt, mint ön. Mi nem támadunk személyeket. (Percekig tartó viharos zaj.)

Fényes Jenő: Debrecen város presztizse megköveteli, hogy az adott szó szó legyen.

Rásó Sándor: Nem is jogerős a határozat, amellyel a kegydijat megszavazták.

Bihary Gábor óriási zajban és egyre izgatottabb hangulatban kezdi beszédét.

— Nekem, mikor az adómat kell megfelebbezni és a többi kisembereknek, akkor csak birtokon ivül felebbezhetünk. Most a nagyjövedelmü kegydijasok érdekében az ügyvéd urak nagyon szép dikciókat mondanak, de mikor a kisembereket kellett védeni, nem hallottunk ilyen szép felszólalásokat.

Fényes: A kisembereket bizzák rám. Megvédtem azokat.

Bihari: Nem nagyon védte.

Fényes: Nem érdemes értetek dolgozni. (Tomboló lárma. A főispán percekig rázza a csengőt.)

Bihari Gábor: Nem értem, mért ülünk itt, ha meghozott határozatokat mindig megváltoztatunk.

Bögel József az előadói javaslat ellen

Dr. Bögel József szintén nagy zajban kezdi beszédét. Fényes és Öry István egymás felé kiabálnak valamit, de a lármában semmit sem érteni. A szociálisták oldaláról ezt kiabálják: Egyszerre csak egy dumáljon!

Bögel József: A város élő nagyjai közül senki nem panaszkodhat, hogy nem részesült kellő megbecsültetésben és elismerésben. Széchenyi István és Deák Ferenc életükben nem kaptak annyi megbecsülést és tiszteletet, mint Debrecen élő nagyjai. Elismeri, hogy kegyetlen dolog, ami az egész országban történik a fizetések leszállitása körül. A jelen esetben azonban nem ez a közgyülés követte el a hibát, hanem a régi közgyülés, amely a kegydijakat megszavazta. (Óriási zaj.) A kérdésnek most javasolt elintézése a közhangulatot nem helyasolná előnyösen. Nem fogadja el az előadói javaslatot.

Dr. Csáthy Dezső: A jelenlevő kérdést nem lehet személyi és magánérdek szempontjából eldönteni. Felesleges volt Fényes Jenőnek védőbeszédet tartani, mert a törvényhatóságban nincs ember, aki Magoss György nevét ne tisztelettel ejtené ki. A szükségrendelet kétségtelenül jogot biztosit arra, hogy a törzsilletményeken felüli javadalmakat a közgyülés akár száz százaékban is megszüntesse. Felmerült az a kérdés, hogy a határozat azonnal végrehajtható-e. Ha van egy szükségrendelet, amely azért jött létre, mert azt a szükség kivánta, akkor egész bizonyos, hogy a határozatot azonnal végre lehet hajtani és nem kell megvárni a közigazgatási bíróság döntését.

Medveczky Károly azt ajánlotta, hogy a végrehajthatóság kérdésében kérjenek véleményt a főügyésztől.

Miszti Károly városi főügyész kijelentette, hogy a közgyülés, mikor a kegydijakat megszüntette, fulment a szükségrendeleten. — Ilyen körülmények között, miután a határozat felebbezés alatt is áll, a kegydijakat a közigazgatási bíróság döntéséig folyósitani kell.

Rásó Sándor: A szükségrendelet szerint a pótilletményeket száz százalékban csökkenteni lehet. Miután szerinte a közgyülés nem lépte tul a szükségrendeletet, — azonnal végre lehet hajtani a határozatot.

Vásáry István polgármester szólalt fel és kijelentette, hogy ezeket a kérdéseket nem lehet a közhangulat szempontjai szerint intézni. Ha a jogot és igazságot kidobjuk, akkor kidobtuk azt a fundamentumot, amelyen békés társadalmi együttélés lehetséges. A törvényből azt bizonyitgatta ezután, hogy a nyugdijasoknak igenis joguk van a kegydij folyósitásához.

A polgármester nagy lármában és viharban fejezte be beszédét.

Végül is a közgyülés néhány szótöbbséggel ugy döntött, hogy a közigazgatási bíróság döntéséig a nyugdijasoknak folyósitja a kegydijakat.

A főispán este félhét órakor rekesztette be a közgyülést.

Gandhi ismét letartóztatását várja

London, január 2.

Gandhi egész éjjel készült arra, hogy ujból letartóztatják. Felesége és titkára összecsomagolták a podgyászát, amelyben néhány darab lepedőn, fehérneműn, gyümölcsön és kézirokkán kivül 10 könyv volt. Köztük MacDonald „Vándorlások" c. müve, valamint a jelenlegi indiai miniszter egyik könyve. A könyveket a mahatma a börtönben nappal olvasásra éjjel pedig fejpárnául akarja használni. Gandhi egész éjjel tréfálkozva bucsuzott hiveitől és a reggeli ima előtt meglepetését fejezte ki afelett, hogy még mindig nem tartóztatták le. A ház előtt éjjelnappal sokszáz főnyi tömeg guggolt, hogy utolsó pillantást vethessen a mahatmára, midőn a börtönbe vezetik.

A dunai államok egységes termelő és fogyasztó szövetségbe tömörítését sürgeti Debrecen város a kormánytól

A közgyülés egyhangulag elfogadta Rásó Sándor módositott vámuniós inditványát

(A Debreceni Ujság tudósitójától) Ismeretes, hogy dr Rásó Sándor törvényhatósági bizottsági tag önálló inditványt adott be, amely arra irányult, hogy a közgyülés intézzen feliratot a kormányhoz és kérje, hogy kezdjen tárgyalásokat Ausztriával az osztrák-magyar vámunió megvalósitása érdekében. A decemberben tartott közgyülés napirendjéről levették ezt a javaslatot és kiadták a közgazdasági bizottságnak, amely nem fogadta ezt el, hanem csak olyan értelmü feliratot javasolt, amelyben nagyobb fogyasztó területek egyesitését kell kérni a kormánytól.

Vita az osztrák—magyar vámunióról

A szombaton tartott városi közgyülésen dr Vargha Elemér helyettes polgármester ismertette az inditványt, valamint a közgazdasági bizottság javaslatát.

Elsőnek dr Rásó Sándor szólalt fel. Kijelentette, hogy fenntartja eredeti javaslatát, mert szükségesnek tartja az osztrák-magyar vámuniót. Statisztikai adatokkal bizonyitja, hogy a magyar termés 25 százalékát Ausztria veszi fel. Hivatkozik Bethlen István nyilatkozatára, amely szerint szintén kivánatos a vámunió. Az előadói javaslat azt mondja, hogy a kormány keressen megfelelő fogyasztó területet. Ez semmi. A kormány tiz év óta egyebet sem tesz, mint piacot keres. Ilyen bizonytalan javaslattal nem állhat elő Debrecen. Kéri az eredeti inditvány elfogadását.

Szőllős Ármin szintén statisztikai adatokkal bizonyitja, hogy Ausztriával való vámunió ne mérne semmit. Ha minden terményt csak tőlünk vásárolna Ausztria, akkor sem tudnánk ott elhelyeznifeleslegeinket. Ausztriában megcsökkent a fogyasztó képesség, azonkivül az osztrák állam védi a maga mesterségesen megduzzasztott mezőgazdaságát. Állatkivitel terén sem számithatunk Ausztriára. 1929-ben Magyarországon 2.086.000 szarvasmarha volt, ezzel szemben Ausztriában 2.186.000.

Felkiáltások: Ausztriában több marha lenne, mint nálunk?

— Ez hihetetlen! — kiabálják jobbról nagy derültség közben.

Szőllős Ármin azt hangoztatja végül, hogy több féle valuta mellett kivihetetlen a vámunió.

Hegymegi Kiss Pál: Meg tudja érteni, hogy azok, akik a régi uralmat akarják visszaállitani, most a nehéz gazdasági helyzetet fogják szekerük elé. Különös volna, hogy épp az a Debrecen város sürgesse elsőnek az Ausztriával való közösség visszaállitását, amelyben 1849-ben detronizálták. Külpolitikai és belgazdasági okokból sem kivánatos a vámunió.

Radó Rezső: Hangoztatja, hogy az osztrák állam vezetője Schober kancellár is kivihetetlennek tartja a vámuniót. Nekünk olyan fogyasztó területekre van szükségünk, amelyeken az iparunk is piacot talál. Az előadói javaslatot fogadja el.

Ady Lajos: Felvetődött itt az a vád, hogy a vámunió hátterében legitimista törekvések állanak. Sajnos a legitimizmus ma már nem Magyarországtól függ. Amint kimondották, hogy külpolitikai érdekből detronizálnunk kell, el jöhet az idő, mikor kimondják, hogy világpolitikai érdekből intronizálni kell a Habsburgokat. Elég sajnos, hogy ez az egész kérdés már nem tőlünk függ. Elfogadja Rásó Sándor inditványát.

Jakobovits József szintén a közgazdasági bizottság javaslata mellett szólalt fel.

Javaslatok és inditványok a gazdasági helyzet megoldására

Ungár Jenő azt hangoztatta, hogy elsőrendü érdek a régi monarchia fogyasztóterületének a visszaállitása. Schober kancellár leghatározottabban kijelentette, hogy Magyarországgal nem lehet vámunióba lépni. Ilyen körülmények között miért akarja Magyarország felkinálni magát a 6 milliós Ausztriának. Ma már nem érdeke a magyar iparnak, hogy vámsorompókkal védelmezzék. Nem érdeke, hogy hatmillió ember számára termeljen. Az előadói javaslatot fogadja el.

Györki Imre egyenesen azt ajánlotta, hogy Amerikával szemben csináljuk meg az Európai Egyesült Államokat. Ha a vámsorompókat lebontják, megszünik Európában a háborus veszély is. Bethlen, aki tiz évig nyomorgatta az országot, karácsonyi nyilatkozatában felfedezte, hogy csak ugy menekülünk ki gazdasági izolált-ságunkból, ha Csehszlovákiával megállapodunk. Magyarországgal azonban senki sem köt szerződést addig, amig itt ilyen belpolitikai viszonyok vannak. Az ország kormányzásának teljes demokratizálódására van szükség. Nem fél a legitimista megmozdulástól, mert ebben az országban még egyszer nem következik el a Habsburgok pünkösdi királysága.

Zöld Aladár: A gazdasági kérdéseket csak ugy lehetne megoldani, ha a politikusokat tiz évre lezárnák.

Rásó Sándor (Hegymegi felé): Na! Szervusz Pali! (Óriási derültség.)

Zöld Aladár hosszu fejtegetések után Rásó javaslatát fogadja el.

Rásó Sándor a zárszó jogán szólalt fel. Nem tagadja, hogy legitimista, de ez az inditványa semmi összefüggésben nincs legitimista érzésével.

Fényes Jenő: Ezt október hatodikán mondja el!

Rásó Sándor: Ujabb statisztikai adatokkal bizonyitja, hogy vámunió esetén minden mezőgazdasági terményünket elhelyezhetnénk Ausztriában. A vámunió csak a mesterségesen fenttartott iparnak ártana meg. Végül ugy módositja javaslatát, hogy a kormány a Duna mentén levő államokkal teremtsen egységes termelő- és fogyasztó-szövetséget.

Radó Rezső felszólalása után a közgyülés egyhangulag elfogadta Rásó Sándor módositott inditványát.

Az export lehetőségek biztositása a kormány legfőbb gondja

Károlyi Gyula gróf ujévi beszéde

Az egységespárt népes küldöttsége kereste fel ujévkor hivatali helyiségében Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt. A miniszterelnök a kormány tagjainak társaságában fogadta a küldöttséget.

A párt nevében Pesthy Pál pártelnök üdvözölte Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt, aki az üdvözlésekre többek közt ezeket mondotta:

— Ugy a képviselőházban, mint a sajtóban is minduntalan azt a szemrehányást hallottam, — ugymond — hogy a kormánynak nincsen programja. A kormány célkitüzése az ország hitelének fenntartása, az ország gazdasági élete folytonosságának biztositása, a költségvetés egyensulyának helyreállitása s ennek biztositása a jövőben is, a pengő értékállandóságának biztositása és az infláció elkerülése.

— Mindezek a célok számtalan olyan intézkedést tesznek szükségessé, amelyek az ország lakosságának minden rétegére sulyos terhet jelentenek. Ahhoz, hogy a kormány vállalt feladatának megfelelhessen, nem nélkülözheti az ország többségének bizalmát, nem nélkülözheti, hogy erre ne számitson mindaddig, amig célja és programja nagyjában és egészében fedi az országgyülés többségének meggyőződését.

— Nem akarom most felsorolni azt a sok intézkedést, amelyet gazdasági programunk előfeltételének — a költségvetés egyensulyának érdekében — már tettünk, s megfelelő időpontban fogom ismertetni azokat az intézkedéseket, amelyek az ország gazdasági egyensulyának biztositása érdekében még szükségeseknek mutatkozhatnak. Ami gazdasági életünket illeti, a kormány legfőbb gondja és legszorgosabb teendője a közeljövőben az, hogy kereskedelmi szerződések révén exportlehetőségeinket biztositsa és fejlessze s ezzel biztositsa ugy az ipari, mint főleg mezőgazdasági termelésünk prosperitását. Bizom abban, hogy a megértésnek az utja nemsokára megnyilik az egész világ előtt.

A párt tagjai éljenzéssel fogadták gróf Károlyi Gyula miniszterelnök szavait.

Wolff Károly üdvözlése

A kereszténypárt vezérét, Wolff Károlyt Toperczer Károlyné és Csilléry András köszöntötték ujév napján. Wolff Károly válaszában ezeket mondta:

— A lelki egyensuly megtartása fontosabb, mint az államháztartás egyensulyának megtartása. Az államháztartás nem cél, hanem csak következmény. Nem lehet az államháztartási egyensulyt, mint abszolut premisszát felállitani és az életet annak rendelni alá. Ami eddig történt, minden a hitel szempontjából történt. Áldozatokat hoztunk, de nem mindenki hozta arányosan a maga áldozatát. A magántőke alapján állunk, a magántulajdont is tisztelni akarjuk, de amikor saját polgárainknak megtiltjuk, hogy tizenkét százaléknál magasabb kamatot szedjenek, akkor nem is fizethetünk százszázalékos névértékre számitott kötvények után negyven, sőt ötven százalék kamatot. A keresztény erkölcs nevében követeljük az egyenlő teherviselést. Nehéz harc áll előttünk. Gazdasági kérdéseken kivül védenünk kell a családot, amely ellen a legádázabb küzdelem indult meg évtizedek óta. Az uj esztendő programja: fel a harcra, előre!

Modern ACÉL BUTOR Neubauernél Magoss György-tér.

Megjelent a MAV. kimutatása az 1932. évi fuvardijkedvezményekről

Budapest, december 2.

A vasuti közlekedési közlöny mellékleteként megjelent a magyar vasutak által évről-évre kiadott, dijkedvezményeket egybefoglaló dijkedvezményi jegyzék, amely az 1932. évre érvényesitett fuvardijmérsékléseket tartalmazza. A magyar vasutak a rendkivül sulyos anyagi helyzetének ellenére csaknem teljes egészében a jövőre is megujitották mindazokat a kedvezményeket, melyek az előző évben érvényben voltak s melyeket a mult év folyamán léptettek életbe. A dijkedvezmények sorában a legjelentékenyebb módositás a tüzifaküldeményekre fennálló kedvezménynél történt. Ez a kedvezmény 1932 január 1-től olyképen módosul, hogy 250 km. távolságig szállitott küldeményekre csak 10%-os mérséklés érvényesittetik, mig 250 km-en tul való szállitás esetén az eddigi 20% mérséklés változatlanul fennmarad.

Ennek az intézkedésnek magyarázata az, hogy az eddig fennállott kedvezmény a tüzifa árában változást nem idézett elő, annak kedvező hatását a fogyasztóközönség nem érezte, ennélfogva a kedvezményeknek régi alakjában való fenntartása nem volt indokolt.

10 szavas apróhirdetés
2 napilapban 50 fillér. Hirdetés feladási helye: Kossuth-u. 3.,

A kollégiumi diákszövetség összejövetele

Dr Herpay Gábor fog előadást tartani

Utóbbi időben nagyon sok szó volt arról, hogy mit köszönhet az ősi kollégium Debrecen városának és ezt a kérdést különféle oldalról megvilágítva tárgyalták a hivatalos körök és a napi sajtó.

A kollégiumi diákszövetség ez évi első és január 6-án, szerdán délután az Angol Királynő külön termében 6 órakor tartandó összejövetelén kerül szóba a kérdésnek éppen az ellenkezője: Mit köszönhet a kollégiumnak Debrecen városa? Az előadó dr Herpay Gábor, Hajdu vármegye főlevéltárnoka lesz, aki a debreceni kollégium, az egyházak és a város történetének alapos ismerője és tőle a kollégium volt diákjai igen érdekes adatokat fognak megtudni egészen más megvilágításban, mint ahogy eddig gondolták. Mert nemcsak a kollégium köszönhet a városnak igen sokat, hanem a város is a kollégiumnak, a város fejlődéséhez nagyban hozzájárult az, hogy a kollégium évszázadokon keresztül minden vihar, sanyargatás ellenére is fennállott és terjesztette a kulturát és híressé tette Debrecen városát.

Dr Herpay Gábor nagyon érdekes előadására már most felhívjuk a kollégium öreg diákjainak a figyelmét, különösen azokét, akik szívesen foglalkoznak a kollégium és a város összeforrott történetével.

Uj kocsi- és használt lószerszámok kaphatók, javitást méltányos árban vállal,
Tótfalussy Géza,
szíjgyártó, nyerges

Ma lesz a debreceni Székely Társaság közgyülése

Dr. Bartha Károly vetitett képes előadást tart a székely földről és a székely népről

Már 30 esztendeje, hogy a debreceni Székely Társaság megalakult s azóta Debrecen város közönségének meleg érdeklődésétől kísérve végezte működését. Még élénk emlékezetünkben élhet, hogy az elmult években tartott erdélyi tárgyu előadássorozatok alkalmával zsufolásig telt meg a vármegyeháza diszterme az érdeklődőkkel.

Most a debreceni Székely Társaság évi rendes közgyülése alkalmából dr Bartha Károly kollégiumi tanár a debreceni Székely Társaság főtitkára tart előadást a székely földről és a székely népről, vetitett képekben mutatva be azt a szép sorozatot, melyet legujabban sikerült a Székely Társaság számára megszerezni s amely sorozat ugy tudományos, mint müvészeti szempontból igen értékes és vonzó. Az előadásra belépődij nincs, minden érdeklődőt szivesen lát a Székely Társaság. Az előadás vasárnap, január 3-án fél 6 órai kezdettel a városháza diszermében lesz.

A debreceni Székely Társaság ma, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel a városháza diszermében tartja évi rendes közgyülését. A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó beszéd, tartja dr Darkó Jenő egyetemi ny. r. tanár, a Magyar Tud. Akadémia tagja. 2. Titkári jelentés, felolvassa dr Barts Jenő egyetemi gondnok, a társaság titkára. 3. Számvizsgáló bizottsági jelentés. 4. Tisztujitás.

A tárgysorozat befejezése után tartja meg dr Bartha Károly kollégiumi tanár vetitettképes előadását a székely földről és székely népről.

Belépődij sem a közgyülésre, sem az előadásra nincsen.

A Székely Társaság szivesen látja ez alkalomra mindazokat vendégül, kik érdeklődéssel viseltetnek az erdélyi és szorosabban a székely kérdések iránt.

Az előadás után a Társaság tagjai és azok vendégei az Angol Királynő vendéglőben jönnek össze egyszerü társas vacsorára.

Január 17.-én lesz a Katholikus Figyelő irodalmi estje

Ezidén is P. Bangha Béla lesz az előadó

Az Arany Bika disztermében évről-évre megrendezi irodalmi estét a Tiszántul katholikusságának népszerü és nagytekintélyü folyóirata, a Katholikus Figyelő s ezek az irodalmi estek hagyományos siker mellett szoktak lezajlani mindenkor. A kitünő rendezőség gondoskodik róla, hogy a program a legragyogóbb és a legvonzóbb számokat ölelje fel s ez a magyarázata, hogy a Katholikus Figyelő irodalmi estjén mindenkor hatalmas és előkelő közönség szokott megjelenni.

Ezidén január 17-én délután 5 órakor lesz a Katholikus Figyelő irodalmi estje az Arany Bika disztermében. A megváltozott viszonyok ellenére változatlan a közönség érdeklődése az irodalmi est iránt, amely most is bizonyára egybegyüjti Debrecen legintelligensebb rétegét, hogy másfél órán át részese lehessen a legszellemibb élvezetnek. A rendezőség kérésére ezidén is P. Bangha Béla jezsuita házfőnök lesz az előadó, akinek Debrecenben is rengeteg tisztelője van s akit hallani mindenkor jelentős élmény és ritka élvezet mindenki számára. Ezuttal a legaktuálisabb témák egyikét veszi boncolókés alá és arról beszél, hogy kik és mik azok a tényezők, akik és amelyek a mai kor ezernyi nyomorúságát rázuditották erre a világra. Bizonyos, hogy ez a téma csak nyer érdekességében, ha arra gondolunk, hogy a legégetőbb kérdésekre ennek az istenáldotta szónoknak sokszinü és biztos meglátásain keresztül nyerhetünk választ. Kétségtelen, hogy Bangha páter január 17.-i debreceni beszéde országos viszonylatban is nagy esemény lesz, amelynek széles körben gyürüző visszhangja előre látható.

Az irodalmi est rendezőségének gondja volt rá, hogy a belépődijakat arányba hozza a mindenfelé tapasztalható gazdasági elszegényedéssel. A legmagasabb belépődij mindössze 2 pengő lesz, azonkivül lesznek egypengős, sőt 50 filléres ülőhelyek is.

Természetes, hogy P. Bangha előadásának kiváló müsorszámok adnak majd nagyszerü keretet s ezek a müsorszámok olyanok lesznek, hogy a közönség mindegyikkel a legteljesebb mértékben meg lesz majd elégedve.

A Katholikus Figyelő irodalmi estjének bővebb ismertetésére még visszatérünk, amikor is közöljük fogjuk a teljes müsort.

Betörtek egy járásbiró pincéjébe

Dr. Tóth János debreceni járásbiró feljelentést tett a mult nap a rendőrségen azért, mert Piac-utca 58. szám alatti lakásának pincéjébe ismeretlen tettes behatolt és onnan tüzelőanyagokat és edényeket lopott el. A rendőrségen megindult a nyomozás az ismeretlen tettes kézrekeritésére.

Bubogó néni

Irta: **Radványné Ruttkay Emma.**

Nagyon furcsa az, mikor az ember valakit csak fejtől derékig ismer, — azontul csak ugy találomra, sejtelemszerüen s a fantázia segitségével.

Amennyit az átelleni ablak pereme engedélyezett a tulsó lakás lakóiból. Néha egy-két cserép virág, névnapokon, születésnapokon csokorba füzött jókivánságok rózsák, orgonavirágok, később őszirózsák zárták el a beljebb merészkedő tekintetet, de annyi, amennyit látni lehetett, éppen elég volt ahhoz, hogy a képzelet kitermelje a többit.

Csak a jó Isten tudja, mi volt az igazi neve Bubogó néninek, — meg talán a házmester, aki kötelességképpen megtanulta a ház minden lakója nevét, csak éppen nem tisztelte egyformán őket. Bubogó néni részére nem sok járhatott ki a házmesteri tiszteletből, lévén ő nem az a bőkezü teremtés, aki gyakori adakozó kedvében mosolyra szokta gerjeszteni a házmesterek mogorva ábrázatát.

Hogy honnan lehet megismerni valakinek belsőbb lelki hajlandóságait, akit pedig nem is ismerünk, — akit esztendőkön át többnyire csak az irigy csipkefüggöny mérsékelt lebbenése mellől ha láttunk? — Hát az majd kiviláglik. Kiviláglik, de elég nehezen, mert a furcsa ösmeretség, az egymással szemközt lakás ideje bizony alaposan lezsugorodik, ha tekintetbe vesszük, hogy jöhettek az esztendők évszakai, jöhettek a napok, az órák, mihelyt egy kissé kisütött a nap, Bubogóéknál legördültek a nyitották ki szemeiket, amikor a napkorong már a földteke tulsó felén serkentette munkára, életre az embereket. De ez még semmi. Amikor a pesti lakások más közönséges vágyakozói ablakaik két szárnyát tárták ki az áprilisi ég felé s a levegőben éhes orrcimpákkal szimatolták a mindig elkéső márciusi ibolyát, Bubogóéknál beállt a begubózás ideje. Nem ugy, mint másoknál például a nyaralás rövid idejére, — dehogy! Bubogóék bent laktak a városban a kriptájuk rekvizitumaival az esztendő minden szakában. Igaz, hogy most már jó eleve elszóltam magam, de mindegy, hadd tudódjék ki az is, miért nevezték el az átelleni lakót Kriota néninek is? És miért csak őt, holott férfiember is járt a háznál, még még egy nőszemély, aki fejtül derékig nézvést, kiöltözötten néha szegény rokonnak, máskor, hátrakötött fejjel, padlókefe fölött csuszkálva amolyan egyszerü, a ház népével együtt öregedett cselédnek látszott.

Hát bizony, azt hamarosan észre kellett venni, hogy odaát szava, akarata senkinek nincs, csak Bubogó néninek. Ő rendelkezett, ő parancsolt, ő csinálta a házi-zivatar mennydörgéseit, az ő szavára burkolódzott sötétségbe az élet s az ő szavára lett világosság, ha történetesen unalmassá vált a fülhallgató s a 32 levelü biblia szines képeivel kellett elüzni az unalmat. Akkor felkattant a villany. Bubogó néni kövér háta amugy mezitelenül billent ki a karosszék rejtekeiből, mert hát a meleg ellen csak kellett valahogy védekezni, — s a másik karosszékben, szemben a csillagos éjszakával, megjelent az öreg, nyilván Bubogó bácsi s vagy egy óra hosszig adta-vette a kártyát a két öreg némán, hangtalanul, mint két automata a panoptikumban, akiket az imént huztak fel a szórakozni akaró publikum gyönyörüségére.

A színpad. — hát igen, nézzünk csak körül. Halálos, nagy rendesség mindenütt. Akár egy örökéletre berendezett kriptában. A falak pusztán, ridegen, minden disz nélkül, csak éppen a nagy sötétzöld szőllőlevelek, meg a majdnem fekete fürtök meredtek a villany szokatlan fényére, ugy, ahogy a szobafestő jókedvében oda patrónozta valamennyit, szépen, sorjában. A szomszéd szoba nagy szárnyas ajtaja némelykor hangtalanul széttárul, megjelenik a házi alkalmatosság, akit akár Julcsának is nevezhetünk, — megcsóválja a fejét, morog egyet, mint a fogatlan kuvasz holdvilág idején és sunyorgó szemmel, pislogva menekül a sötét szoba fekete sürüjébe.

— Még mindig kártyáznak! Mikor lesz itt vacsora? Mikor lesz mosogatás s mikor lefekvés?

Szólni nem mer. Halk motozással keresi meg a falon a villanykacsolót szent bizonyságául annak, hogy a ház parancsolója ezt csak észre fogja venni s átszól, mint rendesen: mit égeted azt a villanyt? Lopom én azt a pénzt? Csak neked kellene fizetned a számlát, majd másképp gazdálkodnál!

S ha már ennyi szó esik, akkor rákövetkezik a többi is: no, hozd már azt a vacsorát!

De nem, most semmi szó nem esett. Sem a villanyról, sem a vacsoráról, csak a piros ászról. Valami hiba esett Bubogó néni javára s ez módfelett derüssé varázsolta a hangulatot. Szakadt, folyt a szó, az az egyforma „bubogás" a két öreg szájon, semmi hangsuly, semmi emóció különben. Minek? Kár minden fáradságért, ami a rendes kerékvágást csak egy hajszálnyira is kiemelné. Egy darabig belebugott az éjszakába, nem zavarva meg senkit, se embert, se alvó madarat, se csillagot; bu-bu-bu-bu-bu-bu, akár egy ki nem hagyó cséplőgép . . . Itt-ott mégis kihallatszott a bubogásból, hogy még mindig a piros ász forog szőnyegen s ez annyira mulatságos lehetett, hogy Bubogó néni, — majd azt mondtam, hogy sirva fakadt. Pedig nevetett, csak éppen nem mindig lehetett megállapitani, hogy a berozsdásodott, sötét hang nevet-e, vagy sir? Olyan egyformán bubogott bele az esti zajokkal telitett pesti éjszakába, olyan monoton léleknélküliséggel, mintha valahol egy messzi, messzi pusztaközepén nyikorogna, ahol kisérő zenét hozzá legfeljebb a béka brekeg, meg a tücsök hegedül.

Julis rápislogott a sürü tüllel bevont csillárra. Csak egy láng égett, az is fakón, szegényesen, — részint, mert külön kis villanykörte volt becsavarva a rendes használat céljaira, részint, mert ezt a kis fényt is elfogta a sürü tüllhuzat. Felcsapta a fényképes album fedelét, aztán belefeledkezett a képekbe. A villany káprázat még verekedett a szemével, akárha egy százados vártorony baglyát, vagy denevérét kellett volna életrehivni, de aztán felragyogott a villanyfény mellett az emlékezet: — ni-ni; az Albert ur, de szép, de igazi ur! Hogy feszül rajta az a sujtásos magyar ruha! Ez meg itt Minóna néni, az öreg méltósága, ahogy ma mondanák. Akkor nemzetes asszony volt. Ébenfekete hajjal, a loknik erdeje veri a vállát s a krinolin, — nohát ennél remekebbet szabómüvészet ma sem remekelhet! — Ez meg itt a Piroska! A drága lelkem! Ő már nem is viselt krinolint. Turnürt, meg tunikát! De azon át is meglátszik a termete: akár a nádszál! Hej, de nem hiába bolondultak utána Erdély összes jurátusai! Hát még a kolozsvári katonatisztek!

A törvényhatósági közgyülés nem fogadta el a földvalutára vonatkozó javaslatot

A termés értékének óriási csökkenésében van a hiba, — mondotta dr Vásáry István polgármester

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Polgáry István és társai önálló inditványt nyujtottak be, amely arra irányult, hogy a magyar állam szakitson az aranyfedezetü pénzrendszerrel és térjen át a *Bell* Miklós által javasolt földvalutára. Ugyanakkor Debrecen kérjen engedélyt a kormánytól, hogy ingatlanaira 40 millió pengő értékü bankjegyet bocsáthasson ki.

Az előadó a szombati közgyülésen azt javasolta, hogy *az önálló inditványt adják vissza a közgazdasági bizottságnak.*

Polgáry István azt hangoztatja, hogy a pénz ma már nem hü tükre azoknak az értékeknek, amelyeket kifejezni hivatva volna. Ma a mezőgazdasági munkásság ruhátlanul, nyomorogva tengődik, a gazda eliutott odáig, hogy hiába dolgozik, adóját sem tudja már befizetni. Hivatkozik a közelmultban történt eseményekre, mikor a háboru után megsemmisültek a betétek, az értékek, hadikölcsönök, alapitványok, melyekre nem hatott ki az aranyfedezet. Át kell térni egy olyan egészséges pénzrendszerre, amelyért érdemes dolgozni. *Az ingatlanvalutára való áttéréssel megindithatnánk ujra a munkát és kenyeret adhatnánk a munkanélkülieknek.*

Fényes Jenő: A föld nem olyan érték, amely állandó, mert értéke a külföld termelési viszonyainak kialakulásától függ. A javaslatot vissza kell adni a közgazdasági bizottságnak.

Kontsek Géza: A legnagyobb baj a forgótőke hiánya. Ezen ugy lehetne segiteni, hogy a Nemzeti Bank alaptőkéjét fel kellene emelni 30 millió pengővel. A földvaluta nem utópia, mert azt Németországban megvalósitották. Elfogadásra ajánlja az önálló inditványt.

Őry István: Minden foglalkozási ág sir és jajgat a fizetési eszközök szaporitása érdekében, még sem történik semmi. Inditványozza, hogy a közgazdasági bizottságot kötelezzék rá, hogy legalább egy hónapon belül hozzon a közgyülés elé megfelelő javaslatot.

Csomor Gyula ékes szavakban fejtette ki a földvaluta szükségességét. Lehetetlen, hogy azok, akik Bell Miklós reformtervezetét elolvasták, ilyen hidegen és ridegen menjenek el mellette. Az emberek a végső nyomor szélén állanak. A külsőségeken leszurással fenyegettek egy béket, ha nem ad nekik ingyen kenyeret. Elővették a kést...

Rásó Sándor: A Meteor-mozgóban adták ezt elő? (Óriási derültség.)

Csomor Gyula hatásos szavakkal ajánlotta ezután a közgyülés figyelmébe az önálló inditványt. Végül azt követelte, hogy legyen pénzünk, mert pénz nélkül nem tudunk boldogulni. (Általános helyeslés.)

Ungár Jenő: A javaslat a mai formájában kompromittálná Debrecent. Vissza kell adni a közgazdasági bizottságnak.

Radó Rezső: Az önálló inditvány tele van sulyos ténybeli tévedésekkel. Azt állitja, hogy a dollárnak nincs aranyfedezete. Ezzel szemben az az igaz, hogy az amerikai dollár 4800 millió aranyruddal van fedezve. Volt idő, mikor több volt az aranyfedezet, mint a papirpénz. Amikor a világ összes államaiban az aranyfedezetü pénzrendszer van érvényben, akkor a kis Magyarország nem kisérletezhetik egy uj valutával.

Dr. *Vásáry* István polgármester: Elolvasta Bell reformtervezetét, amely azonban nem alkalmas a kérdések megoldására. Földvalutát csak akkor lehetne bevezetni, ha a nemzet szeparálni tudná magát a világgazdasági élettől. *Ha bent akarunk maradni a nemzetközi gazdasági életben, akkor ingatlan-valutát nem csinálhatunk.* A baj legmélyebb oka nem itt van. Az a hiba, hogy ma csak 800 milliót ér az évi termésünk, amely három évvel ezelőtt még 2500 milliót ért. Ha a terménynek megvolna ez az értéke, akkor ma is vidáman fizetni tudnánk adósságainkat. Az adósságainkat tehát csak abban a mértékben viselhetjük, mint amilyen mértékben mi a terményeinket el tudjuk adni azoknak, akiktől az adósságokat felvettük. Javasolja, hogy az önálló inditványt adják vissza a közgazdasági bizottságnak.

A közgyülés ezután ugy határozott, hogy Polgáry István önálló inditványát visszaadja a közgazdasági bizottságnak azzal, hogy az egy hónapon belül megfelelő javaslatot dolgozzon ki a fizetési eszközök szaporitásának módjairól.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök ujév alkalmából üdvözölte Mussolinit

Budapest, január 2.

Gróf Károlyi miniszterelnök ujév alkalmából Mussolini olasz miniszterelnökhöz az alábbi üdvözlő táviratot intézte:

Őszinte örömömre szolgál, hogy Nagyméltóságodnak az Ujév alkalmából a magam, valamint a vezetésem alatt álló kormány nevében kifejezhetem legmelegebb jókivánataimat. Ezekhez a jókivánságokhoz a legteljesebb mértékben csatlakozik a magyar nemzet, amely szerencsekivánatit küldi Nagyméltóságodnak és őszintén kivánja, hogy a nemes olasz nemzet csodálatraméltó erőfeszitésének megfelelően boldoguljon. Nagyméltóságod meg lehet győződve arról, hogy az a nemes támasz, amelyet Magyarországnak és kormányának állandóan juttat, a magyar nép lelkében mély hálaérzetet kelt és még jobban megerősiti azokat az őszinte baráti kapcsolatokat, amelyek Magyarországot Olaszországhoz füzik.

Mussolini olasz miniszterelnök az ujév alkalmából megbizta Arlotta budapesti olasz követet, hogy juttassa kifejezésre a magyar kormány előtt azokat a meleg és szivélyes baráti érzelmeket, amelyekkel az olasz kormány és az olasz nép kiséri a magyar nemzeti élet munkával teli fejlődését. Az olasz kormány és az olasz nép a legőszintébb és legbarátibb jókivánsággal kiséri a magyar nemzet törekvéseit, ugy a jól megérdemelt felvirágzás pillanataiban, mint azokban az időszakokban, amelyekben az általános gazdasági válsággal kell megküzdenie, amellyel szemben a jelen pillanatban is nemes erőfeszitéssel helytáll. Egyidejüleg megbizta a budapesti olasz követet, hogy a Kormányzónak s a kormány fejének az olasz miniszterelnök személyes jókivánatait is tolmácsolja

Báli estek után azok a szépséges éjjeli zenék: — „Hány csillagból, van a szemed, Piroskám . . .“ — Haj-haj, de szép is volt az élet! — Julist is Juliskának, meg Julika virágomnak kijátották a hóstáti legények s ugy pöröglek a konyha ablaka alatt — (mert az is az utcára nyilt), — mint a forgószél!

Bizony-bizony! Ma zárva a lélek, a mult, a szerelem, virágzás, — eltünt a piros-babos fehér karton vigasnó, a halványsárga rékli, meg a csipkés kötő. A rongya sincs meg már, — csak az emléke, az emléke... Nem lehet azt elfelejteni! Még itt sem, ebben a bekriptázott szobában, ahol semmit sem látni abból, ami szép a szemnek, ami vágyakat kelt és könynyet csal a szembe . . . A nagy kép ott a falon, betakarva fehér vászonba, egészen. Akár a halott. Pedig pörgebajuszu huszártiszt ül alatta. Lovon. Virágos patak mentén, kéknefelejcs a lovagló ostora hegyén! — Julika nagyon szerelmes volt belé. Julika! Hej, édes Istenem! — Ma ezekkel az eres,, szikkadt kezeivel kell beburkolnia minden kora tavaszon ezt a képet. Óvni kell füsttől, pesti koromtól, portól, legyektől, tudom is én mitől?

A két kisebb kép meg, — az is behuzva, pedig olyan jó volt végigsimogatni a kefét azon a szépséges plüssrámán! Akár a nagyképen vágtató szép huszártiszt haját simogatta volna.

Akármerre néz Julis, sehol semmi, csak huzat, fehér burok mindenen, a diványon, a karosszéken, az elnémult öreg zongorán, amelynek már a kulcsát se találják régen. Igaz, hogy nem is keresi senki.

Az is csoda, hogy ez az öreg képes album hogyan maradt az asztalon. Födetlenül. Máskor a fekete sublót legfelső fiókjában áll, amit ha kihuz az ember, még mindig a kolozsvári rétek kakukfüvét érzi benne az ember. Vissza kellene tenni az albumot a helyére és egy nagyot, mélyet szippantani abból a drága, édes illatból.

De még nem. Még egy kicsit nem. Végig kell lapozni ezeket a vastag lapokat. Megsimogatni az arcokat szépen, a Meláni tekintetes asszony patyolatkezét! A legyező a kezében! Csupa csipke volt, meg strucc-toll! Hányszor kefélgette Julika, mielőtt belerakta a selyemmel bélelt rózsaszin skatulyába!

Ni-ni, a Viktor ur De a szép is volt a lelkem! Azt mnodják, hogy Amerikába ment. Milyen finoman tudta mondani: Julika, hozzon egy pohár vizet! — Hogy röpült a Julika a vizért! Istenem, hogyne röpült volna! Hátha az életét kérte volna az a drága, jó urfi! Nem adta volna-e oda?

Most aztán megáll, megdermed a Juli lapforgató keze. Hát igaz-e, lehet-e? Ő is itt van ebben a gyönyörű könyvben! Ő, — a Julika virágom, 16 esztendejének minden pazar kincsével! Itt mellette a kis Istvánka. Meghalt szegény, — de akkor hogy várta a madárkát a masinából! Most, most ugrik ki! S a kerekre nyilt gyerekszemek szinte nyelik az embert, úgy néznek szemközt. Julis ma is érzi kezében az apró gyerekkacsó rebbenését... No, itt az utolsó lap — utána már csak a zenélő szerkezet. Vajjon szól-e még. Itt a kulcs. Fel kell huzni az apró gépet, fel kell ébreszteni a régi valcert... Jaj — szól, szól, — még mindig szól, mintha tündérek billegetnének apró billentyüket valahol messze, az éterben, a napsugárban...

Juli sir, Juli nevet, Juli álmodik, de fölrezzen, fölébred ám Bubogó néni:

Juli! — megörültél? mit égeted azt a drága villanyt? talán bizony lopom a pénzt?

Nem szól semmit az öreg cseléd. Mit szólhatna. Ki érti őt most meg? Talán az a szép fiatal huszártiszt ért... ott a képen, de az le van takarva, mint egy halott.

— Hozd a vacsorát, — hallatszik a rendelkezés a lárya mellől. — Mi is van vacsorára?

— Mi is van, jaj, mi is van? — De messziről kell visszajönni ebbe a csunya most-ba, — de messziről! — Mi is van vacsorára? Igen, igen! — Paradicsomos krumpli maradt, meg rostélyos, meg egy pár darab almás pite. Behozom. — Én meg majd egy kis kávét iszom, — teszi hozzá nagyon halkan, nagyon bátortalanul Julis, — de elég hangosan ahhoz, hogy kiváltsa a zivatart:

— Mit?! Kávét? Még hogy kávét! Reggel kávé, uzsonnára kávé, este kávé, — hát mi vagyok én, — kávés? Mi az én házam, kvéház?, még hogy kávét! — Főzeléket egyél, krumplicsuspájzt, az is jó a fogadnak! Mikor a Máritok kórházban volt, annak se adtak kávét vacsorára, pedig beteg volt! Csuspájzt adtak, azt bizony, te is megeheted! De nem ám kávét! Mit gondolsz, — lopom én a kávét? Kávéföldem van nekem?

— Jól van no, ne morogjon már annyit, a keserves mindenit ennek a komisz pesti életnek, — meri megkockáztatni Julis, de már indul kifelé, — kezében az album, a valcer még mindig szól, gyönyörűen, mintha angyalok szólnának... A sublót nyikorogva ereszti ki magából a fiókot, aztán magába temet hangot, illatot, ifjuságot, emléket, a villanykörte kialszik s elalszik minden, ami fény, ami sugárzó, pompás, tündöklelés mult.

Julis mérges morgással kaparja a konyhán a lábas fenekére tapadt krumplicsuspájzt, irgalmatlanul vagdossa a tál oldalához a fakanalat, — bent pedig, — a sublót mélyén még mindig szól az andalitó valcer:

„Ó mily bohó valék...“

NAGYSZÁLLODA

„IMPERIAL“

GRAND HOTEL

Budapest, VII., Rákóczi-ut 90.

1 perc a Keleti pályaudvartól.

Legmodernabb berendezésü elsőrangu családi szálloda. 152 szoba hideg-meleg folyóvizzel, központi fütéssel, telefonnal, elsőrendü olcsó étteremmel.

Alap igazolt előfizetői 20 százalék kedvezményben részesülnek.

A Magyar Reviziós Liga állást foglalt az osztrák-cseh-magyar vámszövetségi tervvel szemben

Budapest, január 2.

A Magyar Reviziós Liga elnöksége ujévi üzenetet adott a külföldön és a magyar belföldön működő reviziós szervezetekhez és ezekben közli az osztrák-cseh-magyar vámszövetségi tervvel szemben elfoglalt álláspontját. Eszerint az osztrák és csehszlovák állammal való gazdasági együttmüködés terve eredményes csak akkor lehet, ha mindenekfelett kielégitő megoldást nyernek azok a létkérdések, amelyeknek elintézetlensége akadályozza a Dunavölgy észszerü rendezését. A Magyar Reviziós Liga Wilson elnök elveiben a magyar nemzetre eddig még nem alkalmazott, a trianoni szerződésben véresen megsértett elvekben látja a mai válságból kivezető egyetlen utat.

Debrecen város ujévi üdvözletben mond köszönetet Lord Rothermere ajándékáért

A városi közgyülés husz százalékkal leszállitotta a kéményseprési dijakat

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Debrecen város törvényhatósági bizottsága szombaton délelőtt 10 órakor dr. *Hadházy* Zsigmond főispán elnöklete alatt folytatta a szerdán délben félbeszakitott közgyülését.

A közgyülés megnyitása után dr. *Hadházy* Zsigmond főispán boldog uj esztendőt kivánt a törvényhatóságnak. Ezután bemutatta *Ripka* Ferenc székesfővárosi polgármester levelét, bejelentette, hogy Rothermere lord Debrecen város részére egy gyönyörü szobrot adományozott. Inditványozta, hogy a közgyülés mielőbb *fejezze ki hálás köszönetét a magyarság nagy barátjának.*

Hegymegi Kiss Pál országgyülési képviselő hasonló értelemben szólalt fel. Meleg szavakkal emlékezett meg Rothermere lordról s csatlakozva a főispán inditványához, javasolta, hogy a közgyülés kivánjon boldog uj esztendőt Rothermere lordnak.

Dr. *Tóth* Lajos egyetemi tanár: Tiz évvel ezelőtt is hirdette a trianoni béke aláirásakor, hogy a nehéz helyzetből van egyetlen kivezető ut: a verejtékes, becsületes munka utja. Ez az ut csak akkor járható, ha a munka sikere biztositva van. A munka sikeréhez szükséges a lelki alátámasztás. Ezt a lelki alátámasztást látja a lord ajándékában, mert a lord azt mondja nekünk, hogy biznunk kell. Nem véletlen az sem, hogy éppen Debrecen városnak szánta Rothermere lord ezt az ajándékot, mert ismeri a debreceni lelket, tudja, hogy ez puritán becsületes lélek, amely *az élet célját éppen ebben a verejtékes, becsületes munkában látja.*

Csatlakozik a főispán javaslatához.

Ezután *Fényes* Jenő igyekezett magát előtérbe tolni és mondott hosszabb beszédet, melyben mindenféle ide nem tartozó politikai kérdést ráncigált elő. Végül ő is csatlakozott a főispán inditványához.

Rásó Sándor nagy derültséget keltve kiáltotta Fényes felé:

— *Na csak, hogy elérkeztél ide is!*

A Fényes-féle ünneprontás után a közgyülés egyhangulag fogadta el a főispán javaslatát és nagy lelkesedéssel ünnepelte Rothermere lordot.

Kimondotta a törvényhatósági bizottság, hogy tiltakozó feliratot küld a népjóléti miniszterhez ama rendelete ellen, *amellyel a szegénybetegek gyógyszer-költségeit a városra háritotta.*

Felirat a kormányhoz az általános árleszállitás ügyében

Tárgyalták Pécs város átiratát, melyben Pécs közgyülése a magas szénárak letörését kérte a kormánytól.

Györki Imre ezzel kapcsolatban azt hangoztatta, hogy nemcsak a szénárakat kell leszállitani, de meg kell inditani egy általános árletörési akciót s ennek érdekében fel kell irni a kormányhoz.

Hódy Béla: Nem volna célszerü, ha ennek a nagy horderejü feliratnak más fogalmazást adnának. Igaza van ugyan *Györki* Imrének abban, hogy az iparcikkek igen drágák, de ezt éppen a Magyarországon kivételesen a magas szénárak idézték elő. Azt kivánja, hogy a felirat határozott hangu legyen s mutasson rá Debrecen város, hogy a magas ipari árakat a drága szénárak idézték elő. (*Általános helyeslés.*)

Varjassy Imre azt fejtegette, hogy az iparcikkek drágulásának nem oka a kisipar, amely maga is drága nyersanyagból termel és nem birja a horribilis adóterheket.

Ory István Györki inditványát pártolta és hevesen támadta a kartelleket, valamint a GyOSzt, amely — mint mondotta —, *kiszipolyozza az országot és a kisipart is.*

Csomor Gyula az ügy sürgös elintézését követelte.

Végül is a közgyülés kimondotta, hogy teljes erővel támogatja Pécs város átiratát s elfogadta Györki inditványát is, amely szerint az általános árleszállitás érdekében is feliratot intéz a kormányhoz.

A kéményseprési dijak leszállitása

Foglalkoztak a kéményseprési dijak leszállitásával, amelyre vonatkozólag *Vass* Károly főjegyző azt javasolta, hogy a kéményseprési dijakat 20 százalékkal mérsékeljék. A kerületek szaporitására később terjeszt be javaslatot.

Mellau Márton szerint intézményesen gondoskodni kell a gázzal fütött helyiségek kéményeinek takaritásáról. A világitási vállalat véleménye szerint az ilyen kéményeket elegendő félévenként megvizsgálni.

Félegyházy János kifogásolta, hogy a kémény-égetésért évenként kétszer külön kell fizetni.

Vass Károly főjegyző kijelentette, hogy a gázfütéses lakások kéményeit félévenként fogják megvizsgálni. Ilyen értelemben módositják a szabályrendeletet. Rendezni fogják a kémény égetési dijak ügyét is.

A közgyülés ezután egyhangulag megszavazta a kéményseprési dijak 20 százalékos leszállitását.

A városi takarék igazgatóságának betöltése

Kijelölték ezután az összeférhetetelenségi bizottság tagjait, majd a *Takarék és Hitelintézet* igazgatóságának megválasztására került sor.

Dr. *Vargha* Elemér helyettespolgármester ismertette a kiküldött ad hoc bizottság javaslatát, mely szerint az az igazgatóságába 5 városi tisztviselőt kell megválasztani. A bizottság figyelmébe ajánlja a közgyülésnek, hogy az igazgatóság létszámát 14 tagra kellene felemelni. A közgyülés ezzel szemben azt javasolta, hogy 1932. junius 30-ig a jelenlegi igazgatóságot válasszák meg ujból az intézet élére.

A javaslathoz *Hegymegi Kis* Pál szólott hozzá. Megállapitotta, hogy az intézet igazgatósági tagsági helyei körül bizonyos igények jelentkeztek és a közgyülés emiatt valóságos hangyabollyá vált. Dr. *Tóth* Lajos egyetemi tanár a kisgyülésen valószinüleg azért tette azt a javaslatot, hogy a régi igazgatóságot válasszák meg, mert el akarta kerülni a kisgyülésen kiélesedő harcot. A Tóth Lajos-féle javaslatot azonban nem tudja elfogadni, már csak azért sem, mert a Takarék és Hitelintézet statutumai nem engedik meg, hogy holmi ideiglenes igazgatóság kormányozza. Miután teljes mértékben megbizik a polgármesterben, azt javasolja, hogy a közgyülési pártok képviselőinek meghallgatása után a törvényhatósági bizottság tagjai a polgármester jelölje ki az uj igazgatóságot.

Dr. *Tóth* Lajos: Ezt a kérdést egyedül a közérdek szempontjából lehet és kell megoldani. Miután megingathatatlan bizalommal viseltetik a polgármester iránt, elfogadja Hegymegi Kiss Pál javaslatát.

Dr. *Rásó* Sándor: Feltétlen bizalommal viseltetik a polgármester iránt és ezért ő is elfogadja a javaslatot.

Az előadó szintén csatlakozott Hegymegi Kiss Pál javaslatához, amelyet ilyen módon a közgyülés egyhangulag fogadott el.

Ha állást keres

ha venni, vagy eladni akar, avagy

lakása kiadó,

ha butorozott szobát, esetleg alkalmazottat keres

10 szavas apróhirdetése

biztos eredményre vezet, s csupán

50 fillérbe kerül

vasárnap 70 fillérbe és két reggeli napilapban jelenik meg, a

DEBRECENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

és Debreceni Független Ujságban, ha

Kossuth u. 3. földsz.

adja fel hirdetését.

Százesztendős Jövendőmondó

(Lisztius jóslatai az 1932. szökő esztendőre)

Régente: Január **Mostanság:**
Vizöntő hava. **Defláció hava.**

Jól kezdődik az év, sok pénz fog adódni,
S ahogyan kezdődik, ugy fog folytatódni.
Adódik a sok pénz adóra, kamatra:
Ha ma nem, hát holnap... (becsületszavadra)...
Deflációs kormány inflációt üldöz,
Sarki fuszeresed nyugta-lapot küldöz,
Nyugták egyenlegét ragyogó dics érje
S mindenki a napot nyugtával dicsérje.

Régente: Február **Mostanság:**
Halak. **Ebenhalak.**

Gazdasági élet bontakozik egyre:
Inség-havat kapjuk szükség-lapáthegyre.
Jégaszalás mellett vállaljuk a fázást
S más, ehez hasonló, hasznos beruházást.
Inségmunkásoknak elég lesz a jóbul:
Eme szökő hóban megszöknek a hóbul...
Köztisztviselöknek alig leszen kára:
Pénzt utal a kormány harmincadikára...

Régente: Március **Mostanság:**
Kos hava. **Földbirto-kos hava.**

Márciusi fényben elöjön a gazda,
Akire a balsors sok terhet akaszta.
Váltógazdaságát rendezgeti szépen:
Harminc-negyven váltó forog a kezében.
Öscinek földjén próbál picit állni
S folyton arra gondol: ki fog licitálni?
Izor-e, vagy Móric?... Adolf-e, vagy Áron?
Ki tanyája leszen a tanyája nyáron?...

Régente: Április **Mostanság:**
Bika hava. **Bike hava.**

Világ orcájára ráncokat a bu ver,
Gazdasági krizist megoldja a Huver.
Javasolja nekünk javaslatba venni,
Kell-e nekünk ujabb javaslatot tenni?
Epen ezért tehát s ennek következtén,
Pénzek háboruján, népek szövetkezlén,
Fel is emelkedünk népi magaslatra
Javaslatot teszünk régi javaslatra.

Régente: Május **Mostanság:**
Ikrek hava. **Dufláció hava.**

Inflációs dolgok mozgolódnak esmeg,
Ellenzéki körök Korányinak esnek,
S mert a költségvetés tán soha se lesz ki:
Korányinak szavát hallatja Teleszki...
Növekedvén egyre defláció sora,
Feléled az ösi dufláció kora...
S szemet vetve egy-két szomszéd nációra,
Áttérünk a csöndes deinflációra.

Régente: Junius **Mostanság:**
Rák hava. **Hátramenés hava.**

Halad vissza minden s igy kapunk erőre,
Hátrafelé tartván jutunk majd előre!
Nyugdij-tervezeten ujdontuj vész ül:
Jövő juniusra uj tervezet készül.
Megvitatjuk ujra magyar rög eszméjét,
Ezer közgazdászunk ezer rögeszméjét,
Tervek özönére mutat a sors ujja:
Ki-ki a magáét napokon át fujja.

Régente: Julius **Mostanság:**
Arszlán hava. **Utódállamok hava.**

Utódállamokban megjelenik Bethlen,
Utat egyengetvén, ahol egyenetlen.
Eszme tünedezik — kombinációkon,
Mint az „ultima" szó holmi rációkon...
Nyilatkozik Benes, nyilatkozik Cárol,
Mosolyog a remény magyarok arcáról.
Ezer pletyka szárnyán tart az öröm minket:
Bethlen István pedig lecáfolja mindet.

Régente: Augusztus **Mostanság:**
Cséplés hava. **Csepülés hava.**

Falu háza előtt ötöt ver az óra,
Erkezik a követ nagy beszámolóra.
Kenetteljes hangon, felhökbe repülvén,
Takarékos kormányt csepülve csepülvén,
Ellenzéki polgár váltig vakaródzik:
Megérteni mindent csak nem akaródzik.
De azért a jövő, mind elibénk tárul,
Adóhátralékrul, pizrül, bolettárul.

Régente: Szeptember **Mostanság:**
Mérleg hava. **Egyensuly hava.**

Szóba kerül ismét helyzet adottsága,
Harminchármasoknak hatos bizottsága.
Nyesegetik ujfent rövidre a tételt,
Kiadást apasztva, növelve bevételt.
Szól a politikus: „Figyelj ide, kérlek,
„Egy-két hónap alatt helyre jön a mérleg!
„Többi nemzetek közt aligha lesz másunk:
„Három pengő husz lesz összes kiadásunk!"

Régente: Október **Mostanság:**
Skorpió hava. **Népmozgalom hava.**

Ezt is megjósolom... (nem maliciából!)
Jön a népvándorlás szép Galiciából.
Kisvárda... Fehértó... kaftán, zsakett, zakkó...
Véka, mázsa, tétel, hektoliter, akkó...
Gazdasági válság teszen uj turákat,
Csinálnak azért ök jó konjunkturákat.
Nekik a jövendő, minekünk a porlás:
Ezerévig eltart ez a népvándorlás!

Régente: November **Mostanság:**
Nyilas hava. **Nimród hava.**

Őszi napok multán fagyos telet kapunk,
Kormányrendeletre nagyobb lesz a lapunk!
Kezdődik a jólét, sokasul a zerge:
Vadászatra indul képviselők serge.
Csinál a szenvedély rettenetes mókát,
Lillafüreden is lövödöznek fókát.
Vadász-ambiciók egyre-másra nönek,
Egyet se találnak, mindig bakot lönek...

Régente: December **Mostanság:**
Bak hava. **Krach hava.**

Decemberre aztán rendbe jön az élet,
Békebeli kedvünk megint csak feléled.
Leszen végromlása pesszimista hadnak:
Sorok irójának előleget adnak...
Megszünik az adó, megszünik a válás,
Mindenkinek jut majd tiz-tizenöt állás,
Egy-egy napra kapunk ezer-ezer pengőt...
Addig is kivánok minden olvasómnak
Boldog uj esztendöt!

LISZTIUS.

Debrecen legszebb fürdőjében

MARGIT

gőz- és kádfürdőben

1 pengő a gőz vagy kádfürdőjegy.

Villamoson a város bármely részéről oda- és visszautazásra is érvényes jegy **1 pengő 20 fillérért** váltható minden villamos kalauznál.

Férfiak és nők számára **egész nap nyitva.**

ÉRTESITÉS. Január 1-től 31-ig nagy occassióeladást rendezek szenzációs árakban, csak megbizható anyagok kerülnek eladásra, u. m.: Selymek, női és férfi divatkelmék, flanellek, siffonok, bemberg selymek, szines fehérnemü anyagok, pouplinok, szőnyegek, hencsertakarók, asztalnemüek, frottir és damast törülközök, divat bársonyok, montier bársonyok, harisnyák és kesztyük. BÉKE ÁRUHÁZ, Szent Anna-u. 2. sz.

Karácsonyi keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

Vizszintes sorok: 1. Fürdik a hold világ az éj tengerében. 23. Egei. 24. adó. 25. óda. 26. Iró (ról). 27. ört. 28. rege. 29. kóc. 30. á. 31. Scotland. 34. nő. 36. him. 37. lég. 39. nein. 40. rif. 42. tér. 44. H. S. (Hunyady Sándor. 45. Rae (korszak éra). 47. esd. 50. Rézi (réz). 54. alt. 55. sz. 56. élc. 57. intő. 58. hi a (haza). 59. mi. 60. zab. 62. Resti. 63. ti. 66. Idaho. 69. Pan. 70. ákom. 72. oázis. 74. Deus. 76. album. 79. cica. 80. ri. 81. Debreczeni Ujság Hajdufőld. 84. sg. 85. U. S. A. 86. godn. 87. ragu. 88. Guy. 89. cz. 90. ara. 91. évig. 93. édes. 94. adu. 95. tl. 96. séf. 98. al. 99. ma. 100. ló (lo) 101. cár (cr) 103. eke. (eké) 104. elé. 105. lomol (lömol) 107. enthu-siasmus. 109. Pat. 110. epe. 112. Pádua. 113. marabu. (marab) 114. rén. 116. só. 117. cset. 119. urna. 122. r. k. 123. zsal-ugáter. 125. ipafai. (iafapi) 127. SAMARA. 129. Kain. 131. Nadi. (Nadi Naldo) 132. na. 133. ci 134. Onka. 135. vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály. 144. eke. 146. IKER. 147. és. 148. Déri. 149. agy. 151. hün. 152. Zokon ne essék. 153. gát. 154. hut. (uht) 155. ss. 156. ma. 157. ide. 158. N. N. 159. Om-szk. 160. Yen. 162. al. 163. sz. 164. tre. 165. Potsdam. 167. rn. (rian) 168. ok. 170. evő. 172. Ypern. 174. 174. Csittvári krónika. 184. karaj 186. Sára. 187. ANICA 189. rá. 190. dr. 191. ár. 192. rékli. 195. ende. 196. Debreczeni Első Takarékpénztár.

Függőleges sorok: 1. Feketeszáru cseresznye Hunyady S. 2. Hugo. (Ügö) 3. record. 4. di-ó. 5. ka. 6. Ádél. 7. hó. 8. lót. 9. dd. 10. vas. 11. Lyon. 12. alan-y. 13. Érd. 14. jó. 15. tin. 16. ör. 17. gróf. 18. et. 19. ér. 20. BEHERA. 21. ige. (egi) 22. Nemzeti nagy létünk nagy temetője. 30. ág. 32. tehéntej. 33. Lisztius. 35. ör. 38. ék. 41. If. 43. északi szél. 46. alma csutka. 48. Médárd. 49. circa (acric). 50. ri. 51. idő (iö). 52. a hold. 53. kapufa. 61. Ob. (bo) 63. Eszkimó. 64. tin. 67. dah. 68. hajadon. 69. pi. 71. MD. 72. oboa. 73. zenélő. 74. du. 75. ás. (sá) 77. bursch. 78. mög a. 79. CD. 82. egr-i. 83. lud. 92. Galvani. 93. élelmes. 97. féle. 98. alapraiz. 102. rumburgi. 103. eper. 106. Modiano. 108. TEREMIA. 111. Pósa. 115. érik. 177. CLII. 118. ei. 120. ra. 121. akol. 24. advent. 126. PALIZSNA. 128. a csikasz. 130. anyagi. 136. okos. 137. SEK-K. 138. erv. (vro) 139. rén. 140. Yes (yse) 141. ods. 142. rés. 143. crém. 145. Kühne. 150. gádor. 161. nemere. 162/a. lant. 163. Sion. 164. Bernát (Tberná). 166. Apád. 167. rian. 169. érik (kiré). 171. vadr-ózsa. 173. rab. 174. pre-ciz. 175. Sce-nárium. 176. tre. 177. e-vál. 178. rdő, redő, redő) 179. irt. 180 rák. 181. óra. 182. kék. 183. akn. 185. tea. (aet) 187. a. é. 188. n. c. 193. lé. 194. in.

A megfejtők névsora:

A megfejtést beküldték: Keresztesy Béla, Diószeghy Dezső, Zeitler Vilmosné, Szathmáry Elemér, Maierny Lajosné, Seiverth Imre, **Füzessy Péterné**, Kiss Ernő, Voith Ferenc, Nagy György, Sally Edith, Legeza Béla, Szögyéni Gyula, Hajnal Jenő, Varga Lajos, dr Kádár Zoltán, Kiss György, Batiz Erzsébet, Rákóczy E., **Gönczy Sándor**, Fazekas József, László Imre, Orosz Imre, Sopronyi Emma, Wolfinau Katalin, Szücs Vilma, Dömötör Erzsébet, **Tóth Emil**, **Huszár Tibor**, Dom Győzőné, Füzessy Ferenc, Juhos Imre, Bihary Katalin, sz. Nagy Margit, Bogdán Blanka, Kolonics Klára, Fabók Sándorka Ilona, Kemény János, Kemény István, **Ladányi László**, Kovell László, Csajkos Tibor, Schuster Bözsike, Cstérás Aladár, Vadász János, Lencsés István Sopron, Tóth Lili Simonffy-utca, Gocsman Irén, Csire Tibor, Király Lajos, **Csukás Anna**, Várady István, Bohus Andrásné, Kohajda Sándor, Bohus Aranka, Miklós Ibolya, É. Hegedüs Margit, **dr Szabó Zsigmondné**, Koss Olga, Koss Lajos, Koss Tibor, Koss Zsigmondné, Kiss Sándor, Bornemissza Dénes, Uray Anna, Tassy Imre, Polya Piroska, Gidáy Endre, **Szakál Dénes**, Cséke Zoltán, Dániel Aranka, Papp Gézáné, Balogh Jánosné, Józsa Matild, Kiss Eszter, Kémery Gyula, Kémery Mikó Lajos, Kémery Magda, Kémery Katalin, Keméry Mikó Ilona, Lengyel Ferenc, Koncz Ilonka, Farkas Gábor, Guthy Zoltán, **Tóth Lili Homok-utca**, Tokaji Ferenc, Szita Lászlóné, Papp Sándor, V. Rozáry Anna, Mikrolovszky Ilona, Mikrolovszky Miklós, Specht Anna, Nagy József, Karsay Sándorné, Böszörményi Ilona, dr Kelemen Ferenc, Füzessy Ferencné, Kováts Kató, **Tuster Jolanda**, Lengyel Tibor, Zsatkovits György, Galvács Margit, Somogyi Etelka, Aba Ildikó, Váli Géza, Kováts Irén, **Voith Mária Margit**, Kovács Ferenc, Csukás Anna, Kiss Anna, dr Szembratovis Szaniszló, Csatári Szücs Magda, Nagy Béla, Barna Sándor, Kiss József, Somogyi János, **Varga Imre**, Cs. Nagy Gábor, Kovács Jenő, Gállosy Béla, Csató István, Domonkos Béla, Répászky Tivadar Beretyóujfalu, Keleti György, Pécsi András, Tóth Aladár, Pünkösdi Imre, Gelléri Emil, Bogdán Béla, Németh Anna, Nagy István, Kiss János, Simon Emma, Bagosi Gábor, Sántha Imre, Babolcsy Katalin, gyel Tibor, dr Kiss Zsigmond, Boldizsár Károly és Székely Nándor.

A nyertesek:

Tekintve, hogy hiba nélkül csak tizen fejtették meg a keresztrejtvényt elsősorban azok részesülnek jutalomban. Sorshuzás utján Sesztina Lajos vaskereskedő ajándékát, a kávédarálót nyerte Füzessy Péterné. A Debreceni Üvegkereskedelmi r. t. likörös készletét dr Szabó Zsigmondné, Tóth Gyula vasüzlete zsebvillanylámpáját Huszár Tibor. Tiz pengő készpénz jutalmat Szakál Dénes. Csokonai színház egy előadására két darab elsőrendü támlásszéket Gönczy Sándor. Kovács Gyula vaskereskedés konzervbontóját Varga Imre, Frank Imre divatáruház nyakkendőjét Ladányi László. Uránia, vagy Vigmozgó egy előadására két darab páholyülést Tóth Lili Homok-utca. Marschalkó Lajos „Arany koporsó" cimü könyvét Tuster Jolanda. Kerékgyártó Kézimunka ipar anyik asztalka teritőjét Voith Mária Margit.

A fennmaradó négy jutalmat a többi beküldő között ugyancsak sorshuzás utján a következő megfejtők közt osztjuk szét. Békés Lajos uridivat üzlete ajándékát egy nyakkendőt nyerte Gelléri Emil. Konttek Géza krt. két kis doboz pralinéját Galvács Margit. A Debreczeni Ujság-Hajdufőldet negyedévig dijmentesen kapja Répászky Tivadar Beretyóujfalu. Kulcsár Imre és Fiai likörös kulacsát dr Szembratovics Szaniszló nyerte.

A dijakat a megfejtők már holnap, hétfőtől kezdve déli 12 és 1 óra közt átvehetik a Debreczeni Ujság-Hajdufőld Kossuth-utca 3. szám alatt levő kiadóhivatalában.

Az oláh tüzifa exportőrök száz mázsánkint 50 pengővel megdrágitották a tüzifa árát

A tiszántuli fakereskedők demonstrativ nagygyülést tartanak az áremelés ellen

A mult év október havában a csehszlovákiával kötött ideiglenes kereskedelmi megállapodás alapján Magyarország 29.000 darab hizott sertés Csehországba való exportálása ellenében megengedte azt, hogy a Felvidékről Magyarországba vagononként 25 aranykoronás kedvezményes vám mellett 20.000 vagon tüzifát hozhassanak be. Ennek a kompenzációs üzletnek a lebonyolitására az érdekképviseletek tiltakozása ellenére Egyesült Fabehozatali R.-t. alakult, amely a tüzifa vagoniát 20 pengővel drágitotta meg, mert a behozatali engedélyeket ez a részvénytársaság kapta meg.

Az oláh exportörök kaptak ezen a példán és december havában „Sell" nevü kiviteli szindikátusba tömörültek, s minthogy Romániában a tüzifakivitel engedélyhez van kötve, minden exportőrt a „Sell" nevü szindikátusba tömöritenek mert amelyik vállalat nem lép be a szindikátusba az nem kaphat kiviteli engedélyt. Az oláh lapok is élénken foglalkoznak ezzel, különösen emlegetik Tilea nyoláh miniszter nevét, aki a szindikátus létrehozatalában tevékeny részt vett.

Tekintettel arra, hogy a tiszántuli vidékek nagyrésze oláh tüzifára van utalva, a tiszántuli tüzifakirendeltségek épugy, mint a fogyasztókat, az oláh kiviteli szindikátus megalakulása rendkivül közelről érinti. Mig a szindikátus megalakulásáig ab határállomás szinhasáb tüzifát 160 pengőért kaphattak, addig a szindikátus ab határállomás 210 pengőre emelte fel egy vagon tüzifa árát 100 mázsánként, amihez még 10 százalék dorongfát is kever. A szezon közepén ez az áremelés éppen a szegényebb néposztályt sujtja, azokat, akiknek nem volt módjukban tüzifaszükségletüket egész télre beszerezniök.

Ezért a tiszántuli fakereskedő érdekeltség az oláh kiviteli szindikátus áremelése ellen mozgalmat kiván inditani és a debreceni kereskedelmi és iparkamarában szombaton délelőtt 11 órakor értekezletet tartottak, amelyen *dr. Diczig* Alajos kamarai h. titkár ismertette részletesen a „Sell" szindikátus terveit.

Az értekezleten résztvevő tüzifakereskedők egyhangulag elhatározták, hogy feltétlenül szükségesnek tartják, hogy Budapesten egy demonstrativ nagygyülésen a Tiszántul tüzifakereskedő érdekeltsége egységes álláspontot foglaljon el, s ezért egy nagygyülés összehivását sürgősen szükségesnek tartják. Kérik, hogy a megkötött oláh—magyar kereskedelmi egyezmény értelmében a magyar kormány tiltakozzék az oláh kiviteli szindikátus megalakulása ellen. Kérik az intervenciót a Magyar Nemzeti Banknál olyan irányban, hogy a Magyar Nemzeti Bank a szindikátus devizaigénylését ne honorálja, kérik a hazai tüzifa versenyképességének előmozditása érdekében azt, hogy a MÁV. a hazai termelésü tüzifára 200 kilométernél meszszebb rendeltetéssel a távolságnövekedéssel arányban álló fuvardij mérséklést adjon.

A szegedi és debreceni kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére ebben a *tárgyban január 7-én, csütörtökön* lesz Budapesten értekezlet.

Ollót, borotvát, hajnyirógépet szakszerüen élesit FRICK mükösörüs, Piac-u. 1. Nagytemplom mellett

Bútorozott szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Megkezdődött a szénszünet a debreceni törvényszéken

Nem régiben beszámoltunk arról, hogy a debreceni törvényszéken a tüzelőanyag terén való takarékoskodás céljából körülbelül egy hónapig tartó törvénykezési szünetet fognak eszközölni s ez idő alatt csak a legsürgősebb ügyekben fognak főtárgyalást tartani. A szünet a szombati nappal, január másodikával kezdetét is vette és az eddigiek szerint január 25-ig tart. A törvényszéki főtárgyalási termek szombaton reggel már zárva voltak s azoknak, akiket január folyamán beidéztek, külön értesitést küldtek, hogy ne jöjjenek el, mert a tárgyalás egyelőre elmarad. Ezekben az ügyekben a törvényszék hivatalból fog kitüzni uj határnapokat. Az ügy menetét ez nem zavarja lényegesen. A sürgősebb ügyekben decemberben utolsó napjaiban megtartották a tárgyalásokat. Ezeken a napokon a tanácselnökök egyszerre tizenöt ügyet is kitüztek ugy, hogy még délután is tartott a tárgyalás.

Tiz évi fegyházra itélt a szegedi törvényszék egy gyilkost

Ez év október 20-án Apátfalván agyonverve, holtan találták Luczo Jánost, a község egyik gazdálkodóját. A csendőrség nyomozása során megállapitották, hogy a rablógyilkosságot Varga Pál 22 éves napszámos követte el, aki tettének elkövetése után megszökött és napokig bujkált a község körüli tanyákban, mig végül is rokonának tanyáján elfogták. Az ügyészség rablás és szándékos emberölés büntette cimén emelt vádat Varga ellen. A mai főtárgyaláson a vádlott elmondotta, hogy áldozatára nagyon haragudott, mert ez egy alkalommal arcul ütötte. A kérdéses éjjelen nagyobb társaság volt együtt a község egyik korcsmájában. Záróra után Varga Pál eltávozott a korcsmából és egy alkalmas helyen lesben állt. Amikor Lucza elhaladt mellette, hátuiról hatalmas ütést mért fejére. Az ütés következtében Lucza azonnal meghalt. Varga ezután kikutatta zsebeit, elvette annak pénztárcáját 10 pengő 26 fillér tartalommal.

A vádlott kihallgatása után a tanukihallgatásokra került a sor, majd a vád- és védbeszédek elhangzása után a törvényszék kihirdette itéletét, amely szerint Varga Pált szándékos emberölés büntette és lopás vétsége miatt 10 évi fegyházra itélte. Az ügyész felebbezett.

HIRDETMÉNY.

Felhivja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termett, vagy vidékről a város területére akár tengelyen, akár vasuton, akár posta utján behozott fogyasztási adó köteles cikkei, — bor, sör, hus és szeszes italokat — a behozatalától számitott 24 óra alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozatali utakat fokozott és szigoru ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adó köteles cikk után járó fogyasztási adónak a nyolcszorosáig terjedő birság összegben elmarasztaltatik.

Debrecen, 1931. évi december hó

Városi adóhivatal.

Hirek

1932 január 3. vasárnap.
Prot.: **Benjámin.** Kath.: **Jézus sz. u.**
1932 január 4. hétfő.
Prot.: **Leona.** Kath.: **Titusz.**

—

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kígyó" Mihalovits Jenő, Piac-utca 33.; „Muraközy" Preisler Ernő, Piac-utca 72.; „Sas" Mandel József, Hatvan-utca 70.; „Csillag" Beke Barna, Árpád-tér 1.; „Nádor" dr. Sztankay Aba, Szent Anna-utca 66.

IDŐJÓSLÁS

Nyugateurópában felmelegedés és vi csapadékkénződés indult meg, hazánkban azonban megkezdődött az időjárás átmeneti javulása. A heves szelek, amelyek az Alföldön még éjszaka és ma reggel is hatalmas hófuvásokat hoztak létre, csökkenőben vannak. A hegyek közül a Mecsekben van legtöbb hó (35 cm), a Mátrában és Bükkben 15—20, a Bakonyban 10—15, a Pilisi-hegységekben csak 3—4, a Svábhegyen mindössze 1 centiméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Az Alföldön csendesebb és derültebb idő, a Dunántulon uj borulás, kisebb havazások, az éjjeli fagyok gyengülése.

—

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETI REND:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Szabó Géza, délután 5 órakor Szabó Pál, Kistemplomban délelőtt 9 órakor Magyar Bertalan, 11 órakor Baja Mihály, d. u. 5 ó. vall. est. Kalas Ferenc. Kossuth uccai templomban 10 órakor dr. Danesházy S., délután 5 órakor Madar Zoltán. Árpád téri templomban 10 órakor Szabó Pál, délután 3 órakor vallásos ünnepély: vitéz Szabó Endre, Isnotály templomban 10 órakor Bagdy Dániel, délután 5 órakor ősgyülés: dr. Lencz Géza. Homokkert délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Kalas Ferenc. Nyilastelepen délután 3 órakor Biró Béla. Csapókertben délelőtt 10 órakor Bárdi Ferenc th., délután 3 órakor Halász András. Ondód-Vedresdülőn délelőtt 10 órakor Halász András. Szepesen délelőtt 11 órakor Kalas Ferenc. Pallagon délelőtt 10 órakor Uray Sándor, Nyulason Murányi Á. th., Sámsoni uti iskolában délután 4 órakor Halász András.

Istentiszteleti rend a róm. katholikus templomban:

A hó első vasárnapja. Szentségimádás. Szentmisék reggel 6 órától. Féltizkor nagymise, utána szentbeszédet mond dr Bencze Mátyás káplán. Utolsó mise félegy órakor. Dél'után 3 órakor szentségbetétel. Szentbeszédet mond dr Rózsa Jenő káplán.

A kertségi iskolákban féltiz órakor szentmisét mond és prédikál:

Homokkertben Szegi József árvaintézeti prefektus.

Csapókertben dr Rózsa Jenő káplán.

Nyilastelepen Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője.

A vargakerti iskolakápolnában további intézkedésig szünetelnek az istentiszteletek.

Az Auguszta-szanatóriumban 9 órakor szentmisét mond és prédikál: Szabó Imre káplán.

— **Kevés pénze maradt?** Ünnep után sokat vásárolhat érte! **Kulcsár Imre és fiainál.** Katonai felszerelések.

KULTURA antikváriumban (Szent Anna 3.) ifjusági iratok, képes- és mesekönyvek nagy választékban.

— **Szarukán Zoltán ny. táblai tanácselnök meghalt.** Sulyos gyász érte ujév első napján Debrecen város uri társadalmát. Szarukán Zoltán nyugalmazott itélőtáblai tanácselnök költözött el az élők sorából. Szarukán Zoltán hosszu évtizedeken keresztül volt lelkes és hüséges szolgája az igazságnak. Mint biró, kiváló judiciummal rendelkezett, mint embert pedig szerette és tisztelte a város egész uri közönsége, amelynek egyik legnépszerübb vezető egyénisége volt. Nacionalista gondolkodása, nagy tudása, emberszeretete és végtelen szerénysége a legnagyobb népszerüséget biztositották a számára. Szarukán Zoltánt hathatvanhat éves korában ragadta el a halál, de magas kora ellenére is állandóan vig kedélynek örvendett. Nyoma sem volt rajta a betegségnek. Halála előtt egy nappal fölment az itélőtábla épületébe, ahol elbeszélgetett birótársaival, majd hazament. Pár óra mulva érkezett a hir, hogy szivszélhüdés következtében meghalt. — Halálát kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma, január 3-án délután 3 órakor lesz a Szent Anna-utcai római katholikus temető kápolnájában történő beszentelés után. Az engesztelő szentmise-áldozatot hétfőn reggel 9 órakor mutatják be a Szent Anna-utcai templomban.

— **Dr. Kesztyüs Lajos előadása a Gazdakörben.** A Debreceni Gazdasági Egyesület felkérésére január hó harmadikán, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel dr. Kesztyüs Lajos gazdasági akadémiai tanár „A termelés átszervezése és jövedelmezőségszámitás" cimmel tart ismeretterjesztő gazdasági szakelőadást a Polgári és Gazdakör helyiségében. A gyakorlati tárgyu előadásra ezuton is felhivja a gazdaközönség figyelmét.

— **Január 15-én nyilik meg M. Walter Edith tanfolyama.** M. Walter Edith okl. iparmüvésznő legutóbb Párisban világhirü iparmüvészeti és szabó-szalónokban tett látogatásokat s ezután Debrecenben januárban uj tanfolyamot nyit, melyen párisi uj módszerrel fog tanitani férfi és női fehérnemü szabás-varrást, női ruha toalett kreálást, szabást, varrást, iparmüvészetet, továbbá lámpaernyőkészitést. A tanfolyam iránt széles körben érdeklődnek s az január 15-én veszi kezdetét. Beiratkozni lehet január 4-től 15-ig Werbőczy-utca 4., f. 10. sz. alatt, délután 3—5ig.

— **Ősgyülések az ispotályi egyházrészben.** Az ujesztendő első három vasárnapján, január 3-án, 10-én és 17-én tartja az ispotályi egyházrész ősgyüléseit az ispotályi templomban mindig délután 5 (öt) órakor. Ezeken az ősgyüléseken Isten igéjét dr Lencz Géza egyetemi tanár, Szabó Gyula segédlelkész és Papp Imre lelkész fogja hirdetni, az egyházrész célkitüzéseit, munkaprogrammját, a eddigi eredményeket stb, mind a három alkalommal Molnár Ferenc lelkipásztor ismerteti. Január 3-án az ispotályi egyházrész multjáról emlékezik meg. A ma délutáni ősgyülés programmja egyébként a következő: Kezdő érek 63. dicséret 1. verse, 86. dicséret 1—2. verse. Bibliát olvas és imádkozik: Biky Gábor vallástanár. Közének: 7. dics. 3. v. Igét hirdet és uri imát mond: dr Lencz Géza egyetemi tanár. Közének: 86. dicséret. 6. v. Molnár Ferenc lelkész ismerteti az ispotályi egyházrész multját, Benyke Imre ispotályi kántor énekel. Imádkozik: Bagdy Dániel vo. lelkész. Záróének: 86. dics. 10. v.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Házasságok: Tóth János szerelőségéd—Geszti Margit; Takács Pál kereskedősegéd—Hadházi Erzsébet; Pataki Imre npsz.—Pál Julia; Kiss Bálint gépgyári npsz.—Borbély Eszter; Pásti Gábor npsz.—Tóth Julia; Börőcz Gábor fm.—Balog Lidia; Mezei László fm.—Papp Mária.

Születések: Molnár András fm., fiu István; Móricz Sándor szerelősegéd, fiu Sándor; dr Görömbey Zoltán járásbirósági joggyak., leány Ágnes; Szobonya Mihály fm., fiu Péter; Lugosi Sándor lakatossegéd, fiu János; Vad János máv. pályaőr leány Mária, Badár István fm., leány Gizella; Molnár István npsz., fiu János és 2 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Szlozicski Béla róm. kath. 2 hónapos, Basahalom u. 10.; Rácz István ref. 69 éves, Csap u. 5.; özv. Fáber Viktorné Hollschrandtner Heléna r. kath. 73 éves, Miklós u. 15.; Neorsics Sándor róm. kath. 74 éves, Viola u. 29.; Szondi Ferenc ref. 75 éves, eBresényi u. 53.; Molnár Miklós ref. 1 hónapos, Nyugoti u. 28.; Csiszár Gábor ref. 48 éves, Hajdunánás; Braun Henrik izr. 45 éves, Nyugoti u. 2.; Klimó Emma r. kath. 51 éves, Csapó u. 51.; dr. Szarukán Zoltán r. kath. 66 éves, Rothermere u. 40.; Petrovics András r. kath. 51 éves, Hajduszoboszló; Kerek Margit ref. 18 éves, Lachner u. 3.

— **Istentisztelet az Unitárius templomban.** Debrecen Hatvan-utca 24. szám alatt levő unitárius templomban január 3-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész. A templom fütve van.

— **A Piac-utcai egyházrész Leánykörének Szilveszter-estélye.** A Piac-utcai Egyházrész Leánykőre az idén is szépen sikerült Szilveszter-estélyt rendezett, melynek jövedelmét jótékony célra fordította. A Miklós-utcai iskola V. osztályos terme szinültig megtelt érdeklődő közönséggel. Az estélyt a sokak által ismert Enyedy nővérek kvartettje népdalokkal nyitotta meg, utána Földesné Hajdu Boriska tartott beszédet az öltözködésről, melyben rámutatott arra, hogy a leányleleknek legszebb ékessége Krisztus öltönye s ma ahelyett egészen másként öltöznek. Világoljon a Leánykör mindenkor Krisztus öltönyével. Minden müsorszám tetszést aratott, de különösen kiemelkedett az a kedves kis szindarab, melynek cime „Győztes igazság, v. nem minden a pénz". A falusi gazdát rendkivül ügyesen játszotta Kovács Zoltán, feleségét, a gondos és szorgalmas Örzsét Kiss Gizike mükedvelőket meghaladó ügyességgel alakitotta. A darab többi szereplői közül kitünt Nagy Margit a hüséges menyasszony, Szláma János az odaadó szolga, ki mindenkinek csak jót akar tenni. Garas Áron a ma embere, ki csak a pénznek él s végül belátja, hogy a pénz még nem minden. Müvészi értékü volt Enyedy Ida hegedü-, Almássy Lenke cimbalomjátéka, kik magyar nótáikkal gyönyörködtették a közönséget. Az est fénypontja Timári Mária zeneakadémiai növendék volt, ki klasszikus darabokat játszott és valósággal magával ragadta a megjelenteket. A közönség látható teljes megelégedéssel a késő éjjeli órákban oszlott széjjel.

Mutassa meg rosszfogát, müfogát Várv fogmütermébe, Rothermere utca 3. szám.

— **Debrecen város uj térképe** megjelent. Ára 3.50, nagy kiadás 4 lapon 25.50 Antalffy József cégnél. Telefon automata 34—12.

— **Gazdálkodó ifjak** táncvizsgája a Koronában kilencedikén, szombaton este 8—4 óráig.

Modern **FÉMBUTOR** Neubauernél
Magoss György-tér.

Vetitett képes tábori beszámoló a Balaton melletti táborról

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A Keresztyén Ifjusági Egyesület 231. sz. „Méliusz" cserkészcsapata „Magyar tenger" mellett, annak egyik legszebb helyén, a vadregényes szigligeti vár szomszédságában tartotta meg nyári táborozását. A tábort kőnyező hegyekről minden oldalról más és más, az előbbitől teljesen elütő festői panoráma gyönyörködteti a szemlélőt. Ez a hely a Magyar Svájc, melyet egyfelől a Balaton szigligeti és keszthelyi öble, másfelől a Badacsony, Csobánc, Szentgyörgy és az átellenben levő fonyódi hegyek öveznek. Nem hiányzik azonban ez utólérhetetlen természeti szépségekben bővelkedő vidéken a történelmi idők tanulságokban gazdag szépsége sem. Este a tábortüzek mellett a szigligeti vár nagy elődök hazájukért vért és életet áldozó dicső tettei elevenedtek meg.

A tizenhárom napos állo táborozást egy négynapos motoros táborozás váltotta fel, amikor részben hajón, részben vonaton Badacsonytól Kenesséig, Kenessétől Keszthelyig körülutazta a csapat az egész Balatont. E négynapos ut alatt megtekintették Badacsonyt, Balatonfüredet, Siófokot, Tihanyt, Balatonföldvárt, Fonyódot, Keszthelyt, Hévizfürdőt, Sümeget és Tapolcát, a Balaton fürdővárosait.

Erről a feledhetetlen szép és közel 1500 km. utat felölelő hatalmas táborozásról tartja meg a csapat vetitett képes beszámolóját január 10-én délután 5 órai kezdettel a Kollégium diszteremében.

A vetitettképes előadáson kivül egy alkalmi szindarab, több szavalat, tábori dalok, cserkésztréfák teszik gazdaggá az ünnepély programját.

Erre a nivós ünnepélyre ezuton hivja meg a parancsnokság a szülőket, a csapat és cserkészet barátait.

—

— **Halálozás.** Néhai Klimó Emma életének 52-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunyt porrészeit f. hó 4-én délután 3 órakor a Szent Anna-utcai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után fogjuk az ottani temetőben levő családi sirhelyen örök nyugalomra helyezni. A gyászoló család. — A temetést Fehértóy temetkezési vállalat rendezi.

— **Értesités.** A budapesti **Erzsébet királynő** szálloda igazgatósága megkezdte szétküldését azoknak a csinos kiállitásu zsebnaptáraknak, amelyekkel évenként vendégeinek kedveskedni szokott. Mindazok, akik pár napon belül valamelyes okból nem kapták volna meg és arra igénnyel birnak, sziveskedjenek ezt egy levelezőlapon az igazgatóság tudomására hozni.

BÉLELT BŐRKESZTYŰ 5 pengőtől, 25 pengőig, retikül 5 pengőtől 50 pengőig, füző **csipőszoritó, nagy engedmény nélkül is a legolcsóbban VITÁRIUS, PIAC-UTCA 16. SZÁM.**

Hócipőt, sárcipőt, autógummit tökéletesen javit ORBÁN gummiüzem, PIAC-UTCA 9.

Játékkártya reklámárai:

Magyar kártya, nagy alaku P 1.50. Römy kártya, csomagja P 1.90. Ónyujtók és alkatrészei nagy választékban. **Szász trafik,** Piac-utca 64. sz.

SZÍNHÁZ MOZI

A torockói menyasszony

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Indig Ottó.

Vajjon mi történt volna, ha Indig Ottó nem igy irta volna meg „A torockói menyasszonyt"? Nem ezzel az orditó mellbeöklöző faji tendenciával, nem a nemes zsidó lélek magyarság iránti hüség magasztalásával, hanem forditva. Ugy, amint Erdélyországban a valóságban történik. Egész bizonyos, hogy a pesti Lipótváros nem ájuldozott volna végig hetvenöt táblás házat a saját fajtája iránti bámulatban, megelégedésben. S bizonyosan nem kürtölné világgá a körut saitó sem, hogy ez az igazi *magyar darab*, melyet vártunk, amelyet hetvenötször is érdemes megnézni. De hát *Indig* ur nem adhat mást, mint ami lényege.

A torockói menyasszonyról, Patkós Nagy Rózsiról egy szép napon kiderül, hogy lelences gyermek és méghozzá zsidó. A vőlegény Bárány András afféle duhaj, korcsmázó, rátarti székely legény erre persze nem akarja feleségül venni. Azt mondja: nem lesz a falu kapcáia. Neki nem kell az a lány, akinek az apja Blum volt, a rasekol. Szerencsére azonban jön Herskovits korcsmáros, aki a nemes zsidó lélek, a jó szív, az emberi érzés *tipusa*. Mert ezen van a hangsuly, hogy *tipus*. Indig ur szerint tul a demarkáción ilyenek valamennyien. Nem szavaznak a külön zsidó pártra, nem paktálnak az oláhokkal, de segitik a szökött magyar katonát és a falusi zsidó korcsmárosok feláldozzák magukat, börtönbe mennek, hogy megmenthessék a székely lányokat. Herskovits aztán sietve magához fogadja az ujdonsült zsidólányt, aki az első felvonás végén már büszke rá, hogy az apja Blum volt. *„A zsidók elnöke! Ugyanaz, mint a főispán. Csakhogy zsidóban!"*

A második felvonásban még nagyobb szerencse éri Patkós Nagy Rózsit. Ujabb nemes lélek jelenik meg. A Blum özvegye. Olyan uri, mint az Eszterházy hercegnő és olyan nagy lélek, amilyenekkel csak az Izraelita Nőegyletekben találkozik a jámbor goj. Magához akarja venni Rózsit. A százötven hold föld tulajdonosnője teszi. Mert ők ilyenek. Direkt zsenerőzek! A lány azonban még mindig *Bárány* Andrást szereti. Közben kiderül róla, hogy sohasem volt zsidó, csak éppen a menhely elcserélte az adatait. A lány megbocsát Báránynak, aki „megalázta" őt, hogy nem akarta feleségül venni, mint zsidólányt. A bocsánatra persze a nemes *Herskovits* beszéli rá, aki azt mondja: *„Nem téged bántott meg, hanem minket, zsidókat!"* Végül pedig azzal a megállapitással fejezi be a darabot, hogy *mindenkinek meg kellene próbálni két hétig zsidónak lenni.*

Aki ennyi faji tendencia, ennyi émelyitő zsidó öndicséret után nem csömörlik meg teljesen, az esetleg észre tudja venni, hogy a darabnak van néhány sikerült figurája, jól meglátott amber alakja, van benne humor és el lehet mulatni rajta két és fél órán keresztül. Nem tehetségtelen ember munkája, csak az a baj, hogy tulságosan sokat fordit ebből az irányzatosság kiélezésére. Olyan mint egy ügyes körut riporter, aki érti a *„fejlett technikát"*. *á*

A Csokonai-szinház előadása sok mindent feledtet és sok mindenért kiengesztel. A becsületes szinészi munka, ambició látszik minden részletén. *Kardoss* Géza robusztus paraszt-alakjai után most egy uj figurát állit szinpadra: a falusi zsidó korcsmárost. Épp annyi müvészettel, az ösztönös és tudatos emberábrázoláskészség épp olyan maximumával formálja ki ezt a Herskovitsot, mint legutóbb a *„Pusztai szél"* betyárját. Mély, lélekből fakadó derüs humora állandóan megkacagtat. Külső megjelenésében tipikus falusi zsidó. Mint kitünő poentőr is elsőrangu. *Jurik* Ica hamvas, üde torockói menyasszony. Alakitásában mostmár egyre több erő, lendület van. Megérdemelt nagy sikere volt a bemutatón. *Halassy* Mariska kitünően meglátott és remekül karrikirozott Blumnéja pompás kabinet-figura. A torockói magyar lélekből talán *Tuboly* Luiza érzett és adott legtöbbet. Életből vett, helyesen jellemzett parasztmenyecske. *Cselle* Lajos Bárány András szerepében igen jó, virtusos, hus-vér parasztlegény. *Thuróczy* Gyula tanitója tökéletes. *Kormos* Ferenc egy oláh jegyző szerepében humorral teli alakot formál. Helyesen érzékelteti a figura balkáni zamatát. *Rónai* csendőre markáns és epizód szerepében igen jó *Szenes* Sándor. Az együttest *Kardoss* Géza biztos, rutinirt rendezői keze tartja össze.

(mars.)

SZINHÁZI MÜSOR:

Január 3-án, vasárnap délután 3 órakor vas. d. u. bérletben **Zöld bárány** operett; este 8 órakor, Kardoss Géza fellépésével **A torockói menyasszony** vigjáték.

Január 4-én hétfőn este A (15) bérletben **A torockói menyasszony** vigjáték.

Január 5-én, kedden este 8 órakor bérletszünetben **A torockói menyasszony.**

Január 6-án, szerdán délután 3 órakor ifjuságielőadás: **A falu rossza** népszinmü. Este 8 órakor B (15) bérletben **A torockói menyasszony.**

Január 7-én, csütörtökön délután 3 órakor zóna előadás: **Sasfiók.** Este 8 órakor **A torockói menyasszony.**

Ötvennyolcan vesznek részt a Szinpártoló Egyesület szinmüpályázatában

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A Szinpártoló Egyesület, mint azt annak idején meg is irtuk, irodalmi pályázatot hirdetett egy, a magyar kisebbség életéből vett tárgyu szinmüre. A pályázat határideje másodikán járt le. Beérkezett 58 pályamü, melyeknek megbiráláshoz már a napokban hozzákezd a bizottság, mivel már a pályázat meghirdetésekor is az volt terve az Egyesületnek, hogy a dijnyertes darabot még ebben a szezonban előadja a Csokonai szinház. A pályázt eredményéről, illetve a bizottság döntéséről részletesen tudósitjuk olvasóinkat.

Csokonai szinház

Ma
vasárnap d. u. 3 órakor olcsó helyárakkal
a saison sláger operettje,

Zöld bárány

Vasárnap este 8 órakor és ezt követőleg minden este péntekig bezárólag
az idény legnagyobb sikerü prózai ujdonsága,
Kardoss Géza fellépésével

A torockói menyasszony

Ifjusági és zóna helyárakkal!
Szerda d. u. 3 órakor

Falu rossza

Csütörtök d. u. 3 órakor

Sasfiók

Katjusa

Bemutató az Urániában.

Tolsztoj halhatatlan müvének a „Feltámadás"-nak egy uj filmváltozata, a mely sok tekintetben fölülmulja az első feldolgozást. Lupe Velez — Katjusa szerepében — tökéletes átérzéssel és nagy játéktechnikával oldja meg a sokszor tisztán, amikor Dimitri — hütlen szeműveszete a börtön-jelenetben látható tiszaán, amikor Dimitri — hü len szerelme — meglátogatja Katjusát, kit az esküdtbiróság élstfogytoglani kényszermunkára itélt. Méltó partnere John Boles, Dimitri herceg megszemélyesitője, ki megszereti és elcsábitja Katjusát s mielőtt tudatára ébredne annak, hogy Katjusa élet őt tönkretette, elhagyja és ezzel egy erkölcstelen élet fertőjébe tasztija. A tolsztoji büntudat okoz a gyötrelmek és az önvád őt is Szibériába hajtja, ahol aztán egy magasabb rendü, igaz boldogságnak, a megbocsájtásnak lesz részesévé.

A rendezésnek nagy értéke a sok szép természeti felvétel; Szibéria végtelen hósivatagja, a csodálatos szépségével és misztikumának varázsával.

MÉTEOR MOZI MÜSORA:

Ma, vasárnap:
„Fedora"
világfilm Pola Negri főszereplésével. Megelőzi: „Schubert ständchen". Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Csak d. u. 3 órakor félhelyárakkal.

Vigszinházban és Urániában	Mozik müsora	vas. d. e. 11 órakor ifjusági előadás.
január 3—4.	Vasárnap	Hétfő:
VIGSZINHÁZ 5—7—9 óra	Őszi manőver, Nóti K. vigjátéka, Paulig, Rommer, Englisch fősz.	u. a. mint a vasárnapi
hétk. 7—9 óra URÁNIA vas. 5—7—9 óra	Katjuska, Tolsztoj regénye, hangos dráma, Lupe Velez főszerepl.	u. a. mint a vasárnapi
APOLLÓ 5—7—9 óra	Jönnek az indiánok, ujdonság 24 felv. Tim Mc., Allan Rae fősz	Szünet.

Modern FÉMBUTOR Neubauernél
Magoss György-tér.

Megalakult a Magyar Amatőrfényképészek Országos Szövetségének debreceni fiókja

Január elsején délután 5 órakor tartott alakuló közgyülést az Amatőrfényképészek Országos Szövetségének debreceni fiókja Perczel Miklós mütermében.

A gyülést Aszmann Ferenc nyitotta meg, üdvözölte a megjelent amatőröket és a budapesti anyaegyesület kiküldöttjét: vitéz Nagy László urat. Felkérte a szervező-bizottság nevében mindazokat kik a fotografiában a müvészetet keresik, — hogy együttes munkájukkal a „Maosz" debreceni csoportját és ezzel Debrecen fotomüvészetét is előrehaladásában segitsék.

Vitéz Nagy László ismertette — a „Maosz" célját és munkáját a magyar müvészi fotográfiáért, majd át ér azokra az óriási világsikerekre, melyeket Milánóban, Párisban, Londonban és Berlinben elértek.

A közgyülés egyöntetüleg elhatározta a „Maosz" debreceni csoportjának megalakulását és megválasztotta tisztikarát. Diszelnökök: Ságy Lajos rendőrfő anácsos, Versényi Tibor kincstári főtanácsos. Elnökökké a visszaamatőrizáló Perczel Miklóst; — társelnökké dr Skuita Árpád tanársegédet választották; ügyvivő alelnök: Aszmann Ferenc, alelnök: dr Ruzicska Gyula. Titkár: Bohus Endre; — Pénztárnok: Györffy Endre; Ellenőr: Schaeser Emil; Jogtanácsos: dr Nagy Béla; Jegyző: Vidoni Jenő. — A választmányban dr Dömsödy Péter, Bakó András, Hodászy István, Szabó Imre, dr Jóra László, Rugonfalvi Kiss István, Szinnyei Merse Miklós, Magyar Ferenc, Karácsonyi Ágoston, dr Csáky János és dr Pongrác Elemér foglalnak helyet.

Az alapszabályok letárgyalása után vitéz Nagy László az anyaegyesület nevében felkéri a tisztikart és minden egyes tagot, hogy fokozott agilitással müködjenek a csoport teljes kiépitésében közre és tegyék lehetővé, hogy még februárban szép és nivós kiállitáson méltóképp reprezentáljanak az ország többi amatőrjeivel szemben.

Cserélje be ócska rádióját a legmodernebb hálózatira Báránynál, Szent Anna u. 1.

Elveszett

kedvenc tárgya, állatja? Csak egy hirdetés Kossuth-utca 3.

Ha eladni akar, vagy lakása kiadó, csupán egyszer hirdesse meg lapunk apró-hirdetési rovatában biztos eredményre vezet

RÁDIÓ

Benke Tibor debreceni tárgyu előadása a rádióban

Hétfőn délután 5 órakor tartia meg rendkivül érdekesnek igérkező, debreceni tárgyu felolvasását a rádióban *Benke* Tibor, a kiváló debreceni iró. *Benke* Tibor, akinek finom lélekrajzu regényét most közöljük lapunk hasábjain, az „Eladott nemzet" cimü regényének egyik történelmi alappal biró kerek részletét olvassa fel „Csendélet Debrecenben 1684-ben" cimmel. A törökvilág sajátos életét pompás megjelenitő erővel rajzolja meg Benke Tibor s igy előadása nagy propagandát jelent Debrecennek.

A rádióhallgatók bizonyára érdeklődéssel hallgatják majd az érdekes debreceni történetet.

—

Felhivás a debreceni rádiósokhoz!

A Keletmagyarországi Rádió Társaság felhivására tömegesen érkeznek a bejelentések intézményektől, testületektől és magánosoktól, hogy a budapesti rádileadások gyakran élvezhetetlenségig teljesen eltorzulnak.

Egyik beadvány körülbelül 150 aláirással a következőket mondja: „A Keletmagyarországi Rádió Társaságnak a helybeli lapokban közölt felhivására készséggel csatlakozunk a Társaságnak e panaszok megszüntetése iránt foganatositandó intézkedéseihez és kérjük, hogy a Debrecenben nagy százalékban élő rádióelőfizetők zavartalan rádióelvezetének biztositása érdekében a legerélyesebben eljárni méltóztassék."

Kivánatos volna, hogy a rádiósoknak ne csak százai, *hanem ezrei* csatlakozzanak ehhez a mozgalomhoz, éppen ezért a Keletmagyarországi Rádiótársaság minden rádiósnak lehetővé teszi az Egyesületbe való belépést, anélkül, hogy az nagyobb anyagi megterhelést jelentene, — olyan formában, hogy akik nem akarnak folyóiratot (Rádió és Foto Amatőrt vagy Rádió Ujságot), azok *évi negyven fillért*, akik pedig folyóiratot óhajtanak, azok havi *50 fillér* tagdijat fizetnének. Az évi 40 filléres tagdij csak jelképezné a Rádió Társasághoz való tartozandóságot és igy a Társaság alkalmilag nemcsak százak, hanem ezrek nevében emelhetné fel tiltakozó szavát.

A 40 filléres tagok a lámpa és egyéb alkatrészek vásárlásánál ugyanolyan kedvezményt kapnának, mint a többiek s ügyükben ugyanugy eljár a Rádió-Társaság, mint a havi 80 fillért fizető tagoknál.

Tagul lehet jelentkezni a következő helyeken: Világitási vállalat városi üzlete (Batthyány-u. 17. sz.), Kovács Lajos (Kossuth-u. 29. sz., udvarban) dr. Tóth Lajos (Pénzügyigazgatóság, földszint), Stine József felügyelő (MÁV. Üzletvezetőség II. em.)

A rádiózavarokat és panaszokat ugyancsak a fenti helyen lehet bejelenteni.

Ugyancsak a fenti helyeken lehet bejelenteni a tagoknak tagdij fejében a „Rádió és Foto Amatőrt' vagy „Rádió Ujságot" óhajtják-e.

—

A budapesti rádió vasárnapi müsora:

9.00: Hirek, kozmetika. 10.00: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál dr. Ravasz László püspök. 11.00: Egyházi zene és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia templomból. Szentbeszédet mond Marcell Mihály pápai kamarás. Közremüködik a kelenföldi ciszterci plébániatemplom énekkara. Előadásra kerül Demény Dezső Szt. Imre tiszteletére irt e-moll miséje. Orgonán játszik dr. Sopolánszky Jenő. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel Berg Ottó. Közremüködik Bársony Dóra. 1. Bellini: Romeo és Julia, nyitány. 2. a) Trubadur, Azucena áriája, b) Anyegin, Olga áriája. 3. Az arlesi leány, szvit. 4. a) A bibliás ember, b) Denevér, Orlovszky herceg áriája. 5. Magyar tánc. 6. A törpe gránátos, balett. Szünetben: Rádiókrónika. Felolvassa Pap Jenő. 2.00: Gramofonhangverseny. 3.00: Dr. Zucker Ferenc vegyész előadása A termőtalajról. 3.45: Az iskolánkivüli népmüvelés rádióelőadása. 1. a) Magyar népdalok vegyeskari feldolgozásban: I. Bárdos Lajos: Vargáék ablakja, II. Béres vagyok, III. János bácsi hegedüje. IV. Graff Kálmán: Az elázott huszár. b) Népdalkanonok Bárdos Lajos feldolgozásában. I. Komáromi kisleány. II. A temetőkapu. III. Harangoznak a toronyban. IV. Vendégnóta. Előadja Bárdos Lajos népdalegyüttese. 2. Dr. Tóth László: Világkrónika. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. 5.00: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a Vigadó nagytermeből. Vezényel Kenessey Jenő. 1. Goldmark Sakuntala, nyitány. 2. Csajkovszki: Hegedüverseny. Előadja Gál Marcell. 3. Márkus Lili: Koboldok, scherzo. 4. Kenessey Jenő: Masirozás (zeneiképp). 5. Offenbach: Eljegyzés lámpafénynél, vigopera egy felvonásban. Szereplők: Péter — Somló József. Liza, unokahuga — Elek Szidónia, Anna Maria (özvegy parsztasszony) — Darvas Ibolya, Catharina (özvegy parasztasszony) — Bertók Ferike. 7.15: Érik a buza. Vigjáték három felvonásban, dalokkal. Irta Ujházy György. Rendező Kiss Ferenc. — A cigányzenekiséretet Horváth Gyula cigányzenekar látja el. Utána: Időjelzés, sporteredmények, ügetőversenyeredmények. Majd: Kóczé Antal és cigányzenekarának zenéje a Royal szállóból. 10.00: Hangverseny. Közremüködik Kovács István (zongora) és Keruács Pál (hegedü). Zongorán kisér polgár Tibor. Utána: Kóczé Antal és cigányzenekarának zenéje a Royal szállóból

—

Budapesti rádió hétfői müsora:

9.15: Az 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. 1. Fucsik Gyula: Hortstein, induló. 2. Lintke: Téli tájak, keringő. 3. Rossini: A szevillai borbély, nyitány. 4. Ábrány Grieg müveiből. 5. Latinovits Oszkár: Szerenád. 6. Pécsi József: Az év tizenkét hónapja hangokban, nagy egyveleg. — 12.05: Hangverseny. Közremüködik Perényi Gabriella (ének) és Radó Magda (gordonka). Zongorán kisér Polgár Tibor. 1. a) Fauré: Apres un reve; b) Popper: Vitó (Radó Magda). 2. a) Verdi: A végzet hatalma,ária; b) Mascagni: Parasztbecsület,ária (Perényi Gabriella). 3. a) Schubert: An die Musik; b) Popper: Szerenád (Radó Magda). 4. a) Tarnay Alajos: Haide; b) Szabados Béla: I. Letéptem a legszebb rózsát; II. Pipegős-ropogós (Perényi Gabriella). 5. a) Rimsky-Korsakow: Hindu dal; b) Cassado: Requiebros (Radó Magda.) 4.00: Aszszonyok tanácsadója. 5.00: Csendélet Debrecenben 1684-ben. Benke Tibor előadása. 5.30: Takács László jazz zenekarának zenéje a Pannonia-szállóból. 1. Foxtrott (Al Sherman: June time is love time). 2. a) Slowfox (Sam Coslow: Just one more chaucc); b) Foxtxrott (Charles Rosoff: Look in the looking glas). 3. Slowfox (Cola Porter: Love for sale). 4. Tangó (E. Bianco: Siempre). 5. a) Rumba (Ernesto Lecuona: Siboney); b) Slowfox (Ábrahám Pál: Hawai Rózsája). 6. Slowfox (R. Nelson: Peter-Peter). 7. Valse (W. Donaldson: Louisiana moon). 8. Foxtrott (Greer—R. Klages: Golden sands). 9 Haber Alfréd: Nézz rám, tangó. 10. Slowfox (Malcsiner Béla: Eladó). 11. Slowfox (R. Nobilea J. Campbell: Goodnigtht sweethart). 12. Fotrott (Jesse Greer: True love). 13. Rumba (E. B. Egon: Son Cubano). 14. Induló fox (W. R. Heymann: Das ist die Liebe der Matrosen). 6.45: Német nyelvoktatás. 7.15: Sovánka Nándor és cigányzenekarának zenéje. 8.20: Andersen Felicia előadóestje. 8.50: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel Rajter Lajos. 1. Beethoven: Egmond, nyitány. 2. Haydn: II. (D-dur) szimfónia. 3. Zádor: Változatok egy magyar népdalra. 4. Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok, nyitány. Utána körülbelül 10.20: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek. Majd: Gramofónhangverseny. 1. Offenbach: Orfeusz a pokolban, nyitány (Polydor zenekar). 2. Kálmán Imre: Hej cigány, dal a Marica grófnőből (Pataky Kálmán). 3. Dupont: La Rosita, tangó (Brunswik Los Floridians). 4. Jacobi—Bródy—Martos: Szybill levele (Vig Miklós). 5. Lehár: A mosoly országa, egyveleg (Ilja Livschakoff zenekara). 6. Strauss Oszkár—Mérey: Csak párosan szép az élet, kernigódal a Varázskeringőből (Galetta Ferenc). 7. Dostal: Halljátok, slágeregyveleg (Ilja Livschakoff zenekara). 8. Márkus Gábor—Harmath I.: Muzsika száll az éjen át, tangó (Vig Miklós). 9. Parish—Carmichael: Stardust, foxtrott (Boswell Sisters). 10. Michaeloff—Rosen—Lion: Mariene, slowfox (Ilja Livschakoff tánczenekara). 11. HeymannNeubach: Frag nicht wie, frag nicht wo, keringő a Hercegnő adjutánsa cimü filmből (Paul Godwin zenekara). 12. Rotter—Jurmann: Ein spanischer Tangó und ein Mädel wie du, tangó (Paul Godwin zenekara). 13. Klein—Le Soir Doll: On a little balcony in Spain, rumba (Colonial Club zenekara). 14. Bartos—Hniczky: Meg kell Logy érezd, tangó (Vig Miklós). 15. Jonasson: Kukuk-walcer (Pollydor zenekar). 16. Atkins: Heebie, Jeebie, foxtrott (Boswell Sisters). 17. Carlo de Fries: Ne törődje semmivel, tangó 18. Hupfeld: When tuba plays on the rumba on the tuba, rumba (Harry Reser és Six Jumping Jacks zenekar). 19. Pártos J.—Szenes A.: Ne legyen szerelmes, tangó (Vig Miklós). 20. Seymour—Wayne: Little spanish dancer, rumba (Brunsick zenekar). 21. Rosen—Gilbert: Im Rosengarten von La Plata, tangó (Paul Godwin zenekar). 22. Lajtai—Békeffy: Ne hullasson könnyet, angol keringő (Vig Miklós). 23. Ábrahám—Grünbaum—Beda: Wo es Mädels gibt, indulófox a Hawai rózsája cimü operettből.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: MEISSNER KÁROLY, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara titkára.

A közlegelő problémája

Irta: lovag Manz György

Akkor, amikor a népek még nomád életet éltek és legtöbbnyire a vadászatból, halászatból és pásztorkodásból szerezték meg mindennapi szükségletüket, a jó halasvizek, vadászterületek és legelők fölött folytak a véres harcok. A primitiv emberek egyegy jó területért egész törzseket irtottak ki és egy-egy aszály a pásztornépeknek ezreit kényszeritette sok ezer mérföldnyi vándorlásra és hódító hadjáratokra.

Ez az ősmentalitás némely népben oly erős gyökeret vert, hogy mai napig sem tud megszabadulni tőle. Végtelen perek folytak mindig és folynak ma is egyes községekben a közlegelőkért és még a földreform törvényeiben is megtaláljuk az eziránti gondoskodást, sőt a legujabb tagositási tervekben is szerepel mint nélkülözhetetlen tényező.

Hát lássuk csak, mire jó ez a közterület? Hazánknak régi határain belül katonáskodásom idején alkalmam volt majdnem minden megyét gyalogszerrel bejárni. Tavasszal, ősszel éppugy, mint nyárderekán. És mindig csodálkoztam azon, hogy miből él az a szerencsétlen állat, amelyet kora tavasztól kezdve késő őszig itt sétáltatnak a gazdák. A legtöbb ilyen sétatér már juniustól kezdve kopárabb volt, mint egykori katonai gyakorlótereink, mert a marha egy taposta, ahogyan ember nem képes. Aztán megtudtam, hogy itt egy ősi jussról van szó, egy szimbolumról, nem valami gazdasági szükségletről. Később láttam külföldön is közlegelőt, de csak messze keleten, mig máshol minden gazda saját marháját saját földjén legeltette. Itt már másként nézett ki az a magánlegelő. Az állatok térdig, hasig állottak a füben, lucernában, teliesen eltüntek a csalamádéban. Külföldön minden gazdának akinek marhája van, vagy legelője is van, vagy pedig istállóban eteti és sétálni egy külön erre elkeritett udvarra küldi az állatokat.

A modern legelőt a gazda beosztja, parcellákra keriti el egy arra szerkesztett vándorkerités segitségével, hogy megvédje a többit a taposástól és kényszeritse a marhát, hogy a napi használatra kitüzött területet alaposan lelegelje. Igen ám, de mit csináljon az a gazda, akinek nincs ilyen legelője? Erre a válasz nagyon egyszerü: Ne termeljen annyi buzát, termeljen takarmányt és etesse állatait az istállóban, vagy ha arra sincs elegendő területe, ne tartson egyáltalában marhát. Mert sovány, kopár legelőn állatot tartani nem csak kegyetlenség, hanem ostobaság is, mert igy az állattartás nem fizeti ki magát.

Hogy ne vádolhassam magam egyoldalusággal, áttanulmányoztam két hazai szaktekintély által irt kitünő könyvet. Az egyikben a hazai szarvasmarha edzettsége és igénytelensége lesz feldicsérve, a másikban a legelők okszerü ápolása részletesen magyarázva. De az edzett és igénytelen magyar szarvasmarha helyett ma itt tarkállik a jó tápiálkozásra nevelt siementhali és közlegelőink állapota semmiben sem változott fenti könyvnek kiadása óta. Ez pedig főleg abban találja magyarázatát, hogy hazai klimánk nem kedvez semminemü olyan takarmányfélének, amely junius vége után adja termését. Tehát a legelő sem használható az év második felében. Legelőterületeink az évszázadok folyamán összeszegorodtak, klimánk évről-évre aszályosabb lesz és igy éppen arra kell törekednünk, hogy azok a területek, ahol a takarmány megterem, okszerübben legyenek kihasználva, mint eddig, vagyis hogy ne legeltessük azokat le marhával, hanem használjuk ki intenzivebben takarmánytermelésre.

Évenként egyszer és pedig késő ősszel, pontosan megtartják nálunk a takarmányhiány enyhitésére szolgáló ankétet. Ezer jó tanácsot lehet ilyenkor hallani, hogy mit használjanak a

gazdák póttakarmányként. Kukoricakóré, falomb, zsombolyázott vetemény-levél stb. kerül napirendre. E mellett sok szakkönyv szidja a magyar gazdát, hogy nem tart elegendő állatot, hogy nem trágyázza eléggé földjeit, hogy nem termel elegendő takarmányt. De azért közlegelőt tovább is tartunk fenn.

Hát szögezzük le végre, hogy a közlegelő már idejét multa, nem felel meg hivatásának és tenyésztechnikai és hygiénai szempontból is veszélyes és káros. Nem gazdaságos és idejét multa, mert azon a területen, ahol egy számottevő marhát nagyon gyengén tarthatunk 6 hónapig, 4 számottevő marha számára lehet egész évre takarmányt termelni. Egészségügyileg veszélyes, mert minden járványt az állatok összeterelésével terjesztjük. Tenyésztechnikai szempontból káros, mert a tenyészkiválogatást közlegelőn nem lehet ellenőrizni és végrehajtani. Törzskönyvek vezetése olyan állatokról, amelyek közlegelőn járnak, képtelenség.

A takarmánytermelés és takarmánybiztositás szakszerü keresztülviteléről és megszervezéséről egy külön cikkben fogok beszámolni. Itt tehát csak összegezem az eddig mondottakból azt a követelést, hogy át kell reformálnunk takarmányozási rendszerünket, meg kell honositanunk minden gazdaságban a külön-legeltetést parcellák szerint, be kell vezessük az okszerü istállóetetést a nyári hónapokban és meg kell barátkoznunk a silage-al, a nedvdus takarmány raktározásának technikájával.

A régi közlegelőket pedig használjuk fel egy uj földreform keretében arra, hogy a föld- és házteleknélküliek megfelelő kis telkekkel lássuk el.

Fagykárkölcsönt igénybevett gazdák figyelmébe

A Debreceni Gazdasági Egyesület ezuton is felhivja az ugynevezett fagykárkölcsönt annakidején igénybevevő kisgazdaközönség figyelmét arra, hogy a napokban lejáró ilynemü kölcsönök rendezése, illetve meghosszabbitása ügyében a Hunyadi u. 5. szám alatt levő Debrecen és vidéke mezőgazdáinak hitelszövetkezetét okvetlenül keressék fel saját érdekükben legkésőbb január ötödikéig, annyival is inkább, mivel a később jelentkező kölcsönöknek meghosszabbitására nincs kilátás. A kölcsön meghosszabbitásánál 10 százalék törlesztést kiván a szövetkezet s a meghosszabbitás március hó végéig és kilenc százalék kamat mellett történik.

A hóviharok miatt emelkedtek az árak a terménytőzsdén

A készáruvásáron a buza 10—20, a tengeri 20 filérrel volt drágább. — A határidőpiacon is 20—30 filléres áremelkedések volak a buzánál, rozsnál és tengerinél. A szilárdulásnak az volt az oka, hogy a készárukinálat erősen csökken, mert a Tiszántul és a Duna—Tisza-köze, valamint a Dunántul számos vidékéről jelentett nagy hófuvások következtében az állomásokon alig van valamelyes hozatal. Ezért csökkent a kinálat a készáruvásáron és ezzel kapcsolatban voltak fedezővásárlások a határidőpiacon. — A lisztárak nem változtak.

Határidőüzlet: Buza: márciusra 13.47—48, májusra 14.21—22. — Rozs: márciusra 16.43—45. — Tengeri: májusra 14.55—58.

Készáruüzlet: — Buza: tiszai 77 kg 13.10—13.60, 78 kg 13.25—13.75, 79 kg 13.40—13.90, 80 kg 13.50—14.00, felsőtiszai 77 kg 12.25—12.45, 78 kg 12.40—12.60, 79 kg 12.55—12.75, 80 kg 12.65—12.85, jászsági 77 kg 12.20—12.40, 78 kg 12.35—12.55, 79 kg 12.50—12.70, 80 kg 12.60—12.80, dunán uli 77 kg 12.25—12.45, 78 kg 12.40—12.60, 79 kg 12.55—12.75, 80 kg 12.65—12.85, pestvidéki, bácskai 77 kg 12.30—12.50, 78 kg 12.45—12.65, 79 kg 12.60—12.80, 80 kg 12.70—12.90.

Rozs: pestvidéki 14.00—14.10, egyéb rozs 14.00—14.10, tak. árpa I. 17.75—18.00, tak. árpa II 17.25—17.50g felvidéki sörárpa 20.00—24.50, egyéb sörárpa 19.00—21.00, zab I. 23.00—23.50, zab II 22.15—22.40, ti. tengeri 13.95—14.15, egyéb tengeri 13.95—14.15. — korpa 12.30—12.55. 8-as liszt 15.40—15.60.

Valutaárfolyamok

Angol font 19.20—19.60. Belga 79.20—79.80, Cseh korona 16.94—17.04. Dán korona 107.10—108.10. Dinár 10.13—10.21. Dollár 570.50—573.50, Francia frank 22.35—22.55, — Hollandi forint 228.75—230.15, Lengyel zloty 64.05—64.55, Lei 3.48—3.54, Leva 4.10—4.20, Lira 28.80—29.10. Német márka 135—136.25, Norvég korona 106.25—107.20, Osztrák schilling — —, Svájci frank 110.70—1[illegible].40, Svéd korona 107.50—108.50.

Öt revolverlövéssel meggyilkolták egy osztrák bárónét

Giesshüblei villájának pincéjében újév reggelén a szomszédok holtan találták báró Höpflingen-Lyro Irmát, egy trieszti gimnáziumi tanár 56 éves özvegyét, aki férjének halála óta énekleckékkel tartotta fenn magát. A holttest mellett eszméletlenül feküdt egy másik asszony, akinek melléből szivárgott a vér. A bárónőt öt golyóval ölték meg. A vizsgálat hamarosan eredményre vezetett. Kiderült, hogy a gyilkosságot egy Zadrazil József nevü többszörösen büntetett csavargó követte el, az asszony pedig, aki a pincében a holttest mellett áljultan feküdt, Wachauf Franciska 26 éves szabónő, Zadrazil kedvese.

A szomszédok tudják, hogy a bárónő régi holmit, antik-butordarabokat és festményeket akart eladni szorultságában, szobánője ajánlott közvetitőt és megelőző este egy férfival jött a villába. Kétségtelen, hogy Zadrazil és kedvese ki akarta rabolni a bárónét. Sikerült kézrekeriteni Zadrazil Józsefet, de konokul tagad. A rendőrségnek az a feltevése, hogy Wachauf Franciskát véletlenül sebezte meg a gyilkos.

TESTEDZÉS

A profiválogatott folytatja győzelmi sorozatát

A „Csikók" néven ismert magyar profiválogatott szép sikereket ér el mérkőzései során. Január 1-én Kölnben az ottani válogatott ellen 3:2 arányban győzött.

A magyar csapat a következő felállításban szerepelt: Háda — Biró, Mándi — Köves, Moore, Magyar — Török, Kovács II., Telcki, Héjjas, Titkos.

Az első félidő csuszós, havas talaját nem birta a magyar csapat, ugyannyira, hogy a kölniek már 0:2-re vezettek, mikor a magyar csapat is támadásba lendülve, egyenrangu ellenfele lett a németeknek. A második félidőben már a magyarok lettek urrá a pályán s végeredményben biztosan nyerték a mérkőzést. Magyar részről mindhárom gólt Titkos rugta.

Egyéb tura-mérkőzések:

Ujév első napján a magyar csapatok az alanti mérkőzéseket játszották le, s mint látható, mind magyar győzelemmel végződtek:

München: H[illegible]—Wacker 5:3 (3:2).

Esslingen: Ferencváros—SF Esslingen 8:3 (4:1).

St. Raphael: Kispest—Cannes 6:2 (3:0).

Athén: Somogy—Apollon 5:0 (2:0).

Toulouse: Budai „11"—Dep. Espaquel 3:0.

Locarno: Bástya—FC Locarno 3:3.

A Somogy és Budai „11" ujabb győzelmei

Athén, jan. 2. A Somogy Görögországban folytatta nagy gólarányu győzelmének sorozatát. A kaposvári csapat ma az Entnokost 7:0 (5:0) arányban győzte le.

Bordeaux, jan. 2. A Budai „11" a mai mérkőzésen három gólkülönbséggel 4:1 (3:1) arányban legyőzte a bordeauxi válogatottat. A gólok közül Polgár kettőt, Moharos és Kárpáti II. 1—1-et lőttek.

Felhivás. Felhivom a Villanygyár Toldi bas-ball csapat játékosait, hogy fontos megbeszélés végett a Meteor-mozgóban levő klubhelyiségünkben vasárnap délelőtt fél 9 órakor megjelenni sziveskedjenek. — Csapatkapitány.

TURISTASÁG.

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya a Szepesi Szövetséggel karöltve f. hó 9-én, szombaton este 8 órakor tartja az Angol Királynő különtermében szokásos évi nagyobb összejövetelét és választmányi gyülését. Ez alkalommal tartja Fux Antal tanár a Szepesi Szövetség ugilis pénztárosa vetitettképes előadását a Felvidék szépségeiről. Felkérjük tagjainkat, azok ismerőseit és jóbarátait, hogy a zártkörü összejövetelünkön minél számosabban jelenjenek meg.

Bikszádi gyógyforrásviz

gyomor és bélhuzam, epe- és bugyhólyag, valamint a légzőszervek kurutos megbetegedései ellen a legjobb

KITÜNŐ BORVIZ!

Használat előtt kérdezze meg szakorvosát. — Eredeti löltésnél a palack dugóinak mindkét végén „BIKSZÁDI VIZ" bélyegző beégetése olvasható!

KAPHATÓ MINDEN JOBB FÜSZERÜZLETBEN.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város közvágóhidi és müjéggyár gépberendezésének egy tartalék comperszorral való bővitési és szállitási munkáinak vállalatbaadására nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek. Ajánlat a város által kiadott ajánlati és költségvetési ürlapon, egységárak megjelölésével teendő és pedig a kiirt összes munkákra vagy együttesen, vagy külön külön munkanemenként. Az előirt okmánybélyeggel ellátott szabályszerüen kiállitott és aláirt ajánlatok „Ajánlat Debrecen sz. kir. város közvágóhidi és müjéggyári berendezés bővitésére" feliratu, pecsétlel lezárt sértetlen boritékban 1932. évi január hó 21-én, hétfőn délelőtt 11 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalában nyujtandók be, vagy oly időben adandók postára, hogy azok a jelzett határidőig nevezett hivatalhoz beérkezzenek. A fentebb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok ugyanaznap délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében nyilvánosan bontatnak fel, mely eljáráson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek. Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig marad kötelezettségben. — Ajánlati és költségvetési ürlapokat, versenytárgyalási részletes feltételeket, középitkezési általános és részletes fellételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város müszaki ügyosztályánál (Rendőrségi palota, III. emelet, 169 sz. szobában) az önköltségi ár megtérítése ellenében szerezhetik be, a tervek ugyanesak ott megtekinthetők.

Azok az ajánlattevők, kik a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek tartoznak szállóképességüket s megbizhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melybe vállalatuk telepe szerint tartoznak. A város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az árakra, szabadon választhasson, a kiirt munkánál többet vagy kevesebbet rendelhessen, a munkákat belátása szerint megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégitőnek nem találná, ujabb nyilvános vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként intézkedhessen. Debrecen, 1931 december hó 19. **Polgármester.**

Állást keres?

tegye közé hirdetését 2 napilapban. 10 szót 50 fillérért. Hirdetését feladhatja Kossuth-utca 3. szám.

Könyvek, folyóiratok, üzletikönyvek bekötését olcsón, izlésesen vállalja

„Nemzeti" könyvkötészet

József kir. herceg u. 16.

Telefon 32-48.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONAT

Árverés.

1932. évi január hó 4-én déli 12 órakor Debrecen, Piac u. 7. sz. a. 1830.— P becsértékü butorok és egyéb ingóságok szükség esetén becsáron alul is elárvereztetnek.

Debrecen, 1931 dec. 10.

Boreskor László
kir. bir. végrehajtó.

HIRDETÉS

A vásárok és nyilt piacok tartása tárgyában alkotott 313—16101/1903. Hgy. számu szab. rend. 5. és 11. §§-ai alapján a vásári rend fenntartása érdekében a jövő évi január hó 17-én kezdődő kirakodóvásár alkalmával a helyfoglalás és sátorverés kezdő időpontját január hó 16-án, szombaton déli 12 órában állapitom meg. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a vásáron megjelenő mutatványosok és lacikonyhások sátorépitésére. Figyelmeztetem a vásári árusokat, hogy a jelzett időpont előtt árusitó helyeket el nem foglalhatják és sátrakat nem verhetnek. Az ez ellen vétőkkel szemben a hivatkozott szab. rend. 52. § a alapján kihágási uton leszek kénytelen eljárni. Debrecen, 1931 december hó 18. **Dr. Vass Károly** sk. th. főjegyző, mint I-sö foku Iparhatóság

Ólmot, mosott rongyot vesz

lapunk kiadóhivatala, József kir. herceg utca 16.

Állást alkalmazást keres???

O'vassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreczeni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betüvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a dij előzetes lefizetése mellett közlünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágositást a 21—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Házasság

Nyugdijas
56 éves főmozdonyvezető — házasság céljából megismerkedne csendes, megértő jobb megjelenésü barna nővel. „Csendes" jeligére a kiadóba. 4994

Erőteljes
nagyvagyonu férfiu — nőül venne vagyonos ötvenen felüli urhölgyet. — Válasz „Menekül nek" a kiadóba kéretik. 111

Ismeretség
hiányában önálló, jól kereső független uriember szép, intelligens hölgy ismeretségét keresi. — „Házasság nincs kizárva" jeligére levelet vagy cimet a kiadóba kérek. 2514

Betöltendő állás nőknek

Parkettkefélőshez
is érő bejárónő azonnal felvétetik, Arany János-utca 58. 21

Tanulólányoknak
ügyes kezü urilányok felvétetnek. Szentanna-utca 22., Chic diva szalon. 112

Bejárónő
felvétetik. Jelentkezés d. e. 9—12 között. — Csapó-u. 52., orvos. 117

Takaritónőt
felveszek azonnal. Egy szobás lakást és fizetést adok. Tudni kell szénen mosni és vasalni. Két család aguak jelentkezzenek. D-li fél 1 órától 1-ig. Garay-u. 26. sz.

Megbizható
mindenes főzőnő hosszu bizonyitvánnyal azonnal felvétetik. Széchenyi-u. 9. sz. 4

Bejárónő
parkettes szobához délelőttre kerestetik bizonyitványokkal. Hatvan-ucca 16. 2508

Bejárónő
felvételik délutáni munkára Piac-u. 63. sz. — Róthné. 2503

Bejárónőt
keres két szobás lakáshoz kis család. Sándor József. — Jókai-u. 1b. — Délután 1.30—2.30-ig. 107

Takaritónő
felvétetik. Jelen kezni reggel 8 órától. Rácz. Piac-u. 73. 100

Bejáró
takaritónő félnapra reggelivel, ebéddel 12 pengő mizetéssel felvétetik, ügyvédnél, Piac-u. 68. 105

Mindenes
bejárónő felvételik, Salétrom-u. 30. Jelentkezés szombaton 9 órától. 2512

Bejárónőt
délelőttre keresek. Fülöp Csapó-u. 84. fsz. 3. ajtó. 121

Perfekt
mindenes főzőnő fiatal párhoz felvételik. Jelentkezés vasárnap, Miklós-ucca 31., 3—6-ig, azonnalra. 107

Betöltendő állás férfiaknak

Részes kertész
elsőrendü, jól felszerelt belsőséghez jelen kezhet. Ajtó-ucca 8. sz. 3

Bolti szolgát
azonnalra felveszek. — Goldmann füszerkereskedő, Külsővásártér 13. 116

Fiatal
kifutó fiut felveszek. Mandel Jenő, Busi-u. 24. 109

Kertmunkást
felvesz Gulyás kertészet Debrecen, V., — Budai Ézsaiás-u. 27. 24.

Vajügynökök
felvételnek. Burgondia-ucca 12., kenyérüzlet. 130

Háztartásoknál
bevezetett ügynökök tüzifa és szén eladására magas jutalékkal felvételik. — Bleuer Imre, Piac-u. 77. 138.

Állást kereső nők

Intelligensebb
leány ajánlkozik házikisasszonynak. Esetleg bejárna. Cim a kiadóban. 4951

Egy
hivő leány — bejárónak ajánlkozik. Csapó-u. 85. 20.

Állást kereső férfiak

Könyvelését,
adómérlegét elkészitem állandó könyvelést vállalok. — Megkereséseket „Adószakértő" jeligére kiadóhivatalba kérek. 2516

Butorozott szoba

Különbejáratu
udvari butorozott szoba azonnal kiadó. — Miklós-utca 2 b. 4913

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó. József kir. herceg-u. 35. II. 2494

Központban
butorozott szoba egy vagy két személy részére fürdőszoba használattal, központi fütéssel kiadó. Cim a kiadóban. 2104

Utcai
különbejáratu butorozott szoba egy-két személy részére kiadó. — esetleg koszttal, ugyanott egy Singer varrógép uj eladó. Ótmalom-utca 1. sz., jobbra, 3. ajtó, (Magos- és Dombutcák csatlakozása.) 4950

Kiadó
kapumelletti teljesen különbejáratu udvari szoba magános egyénnek butorozva vagy üresen. Lorántffy 42. 4958

Központban
csinosan butorozott utcai szoba fürdőszobahasználattal egy-két személy részére kiadó Hatvan-u. 1., II., 17. 2430

Butorozott
utcai szoba központban 2—3 egyénnek kiadó. — Hüvelyes-u. 6. 14.

Kiadó
butorozott szoba, Batythány-utca 5. sz. alatt. 9

Butorozott
szoba fütés, világitás, elá ással kiadó. Csapó-u. 39., keresztépület. 2510

Különbejáratu
butorozott szoba — központi fütéssel kiadó. — Verbőczy-u 4. III. 6. 103

Különbejáratu
butorozott szoba előszobával kiadó. Hatvan-u. 16. sz. 2468

Különbejáratu
utcai csinosan butorozott szoba január 15-re kiadó. Kigyó-u. 36. 11

Különbejáratu
szép butorozott szoba azonnal kiadó. — Központban, Iskola-u. 8. sz. 122

Uccai
parkettes butorozott szoba jutányosan kiadó Késes-u. 8. 132

Egy
csinosan butorozott — uccai szoba olcsón kiadó — Bethlen-u. 44. 129

Kiadó lakás

Orvosi rendelőnek
is alkalmas földszinti utcai urilakás kiadó Arany János 20. 2487

2 szoba,
előszoba, fürdőszoba, minden mellékhelyiséggel azonnal kiadó. Simonfi-u. 59. 4993

Kiadó
3, 3, 1 szobás lakás és üzlet helyiségek. — Hunyadi-u. 17. 1197

Négy,
esetleg hat szobás előkelő legmodernebb lakás erkéllyel Hungária-palota I. emeletén, esetleg butorozva, azonnal kiadó. Értekezni: földszint 1., irodában. 1504

3 vagy 4 szobás
lakás kiadó Központban — Cim a kiadóban. 108

Központban
nagyfronti ház uri lakásokkal, szép parkirozott udvarral eladó. — Rothermere-u. 33. sz. 114

Kálvin-tér 14.
alatt kiadó udvari kétszoba, előszoba, konyha. Megtekinthető délelőtt 10—12 között. 25

4, esetleg 6 szobás
előkelő legmodernebb lakás erkéllyel Hungária-palotában I. emeleten, esetleg butorozva azonnal kiadó. — Értekezni: földszint 1., irodában 126

2 szoba
előszoba, konyha, speiz, február elsejére kiadó. Homok-u. 74. 128

Kiadó
egy utcai szoba, konyha, speiz, fáskamara február 1-re. Homok-u. 137. 110

Kiadó
azonnalra Csapó-u. 56. sz. alatt 5 szobás, fürdőszobás lakás — előnyös feltételekkel. 2507

Kiadó n
két szoba, fürdőszoba, mellékhelyiséggel. Baross ucca 15. sz. 1.

Kiadó n
két szoba, mellékhelyiségekkel, esetleg garson lakásnak. Csapó-u. 55. 2.

Uccai
lakás 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, pince konyhával kiadó május elsejére. József kir. hg.-u. 50. sz. 104

Központban
modern 4 szobás lakás kiadó. Értekezni: Jókai-ucca 9a. Keresztépület. 2467.

Egy szoba
konyha és egy különbejáratu butorozott szoba kiadó. — Kigyó-u. 30. 15

Két szobás
lakás havi 50 pengőért gebruár elsejé öl kiadó. Csokonai-u. 24. 16.

Modern
egy szoba, konyha és még egy szoba, konyha, kamara, kis családnak kiadó. Rákóczi-u. 56. sz. 13.

Kiadó
orvosi rendelőnek az Arany Bikával szemben két vagy több uccai emeleti szoba májusra. — Kapubejárat, Csapó-u. 1 Bővebbet helybeli házmesternél. 10.

Utcai
2 szobás lakás kiadó Homok-utca 139. Érdeklődni Lukács, Piac 41. sz. 4966

Modern
4 szobás komfortos lakás családi házban május 1-re kiadó. Megtekinthető 11—2-ig, 4—6-ig. Rákosi-u. 9. 4973

Azonnal
is beköltözhető szoba, konyha, fáskamarás lakás kiadó. Apafi-utca 20. sz. 4748

Villalakás,
6 szobás, modern komfortal május 1-ére kiadó. Értekezhetni Kossuth u. 15. 4455

Ajánlat

Tükrök,
csiszolások, foncsorozások legolcsóbban Sipkovitsnál, Nagyváradutca 15., telefon 356. 2852

Porosz szén
helyett fütsön pécsi briketttel, teljesen pótolja. Kapható Salétrom-u 12. Telefon 674.

Könyveket
egyest és egész könyvtárakat állandóan legmagasabb áron vesz Grünmann Sándor antikvárius. Piac-u. 69. sz. 1198

Szoptatós dadának
ajánlkozom 3 hetes szép egészséges kis leányommal. Csapó-u. 75. 4 ajtó. 1199

Szenzációs
olcsó ruházkodás mostan Batthyányi-u 16. sz. házban mig e készletből tart, minden elfogadható csoda olcsón, valósággal félárban vásárolható. — Különleges szép szines, valamint sötétkék, fekete gyapjukamgárnok, — legujabb divatu angolos mintáju seviottok férfiruhákra, felöltőkre, — kosztümökre, valamint különböző selymek. — Sok pénzt takarit meg, ki e tételből vásárol.

Hallyt
Női hó és sarcipő, talpsarok 2.80 Toth cipőgyár Hatvan u. 4. sz. 135

Tehéntej
mindennap frissen kapható. 1 kilogram 48 fillér. — Vidéki szonteladókat keresünk. Burgonda-u. 12. sz. 131

Szabni tanitok
olcsón. Bardocz női szabó, Csapó-u. 17. sz. 1196

Üzlet, műhely, raktár

Kis üzlethelyiség
Szent Anna 6. szám alatt azonnal kiadó. — Felvilágositást Batthyány-u. 14. sz. ügyvédi iroda 3517

Piac-utcai
üzlethelyiség kiadó. — Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Kossuth utca
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Kossuth-utca
elején, a szinház mellett kiadó forgalmas szép üzlet. Kossuth-u. 8. sz. 4865

Kiadó
a Debreceni Ujság kiadóhivatalának a földszinti helyiségeibe való költözésével a Kossuth utca 3. szám alatti az első emeleten két tágas szobából álló lakás. Irodának, üzlethelyiségnek rendkivül alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1023

Irodának
két szobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Piac-u. 65.
alatt kettő üzlethelyiség kiadó Értekezés: Csáthynál, Deák Ferenc-u. 9. sz. 136.

Oktatás

Világ-
Jamboree Gödöllőn. — Debreceni cserkészek, tanuljatok angolul, — ugyszólván ingyen tanit „Helen Society" Simonffy-u. 11. 4967

Ebédlő butor,
zongora szék olcsón eladó. Darányi-u. 17., sz., trabik. 125.

Teljesen uj
keményfa háló, konyha butor eladó. Cim a kiadóban. 124

Teljes ellátás

Teljes
ellátásra elvállalok izraelita fiukat, olcsón. József kir. herceg-u. 50. 2513

Teljes
ellátásra elvállalok izraelita fiukat, olcsón. József kir herceg-u. 53 sz. 2512

Élelmiszer, ital

Sajáttermésü
bor 40 fillér 1 liter Kigyó-u. 43. 4934

Kereslet

Könyvterjesztéshez
nagy ismeretséggel rendelkező bevezetett ügynökök keresletnek. — Nyolc pengő kaució feltétlenül szükséges. Gyakorlat nélküli egyénekkel nem tárgyalunk Értekezni lehet délután 3—4 óra között Debreceni Ujság szerkesztőségében, József kir. h.

Garderobe
szekrény, használtat — megvételre keresek. Cim a kölcsönkönyvtárban. — Széchenyi-u. 2. 127

Szobatársnőt
vennék tágas szobába, ellátással is, leányom mellé. — Csillag, Zöldfa utca 15. 135.

Pékséghez
társat keresek 600 pengővel. Rohermere-u 21 — Lehetőleg 15-ikére 115

Tengerit
veszek mostani és tavaszi szállitásra. Szentanna-u. 7. 23.

Eladó állatok

Eladó
egy drb 140 kgr. fiatal zsirsertés. Sámson-u. 10 Árpád-tér. 17.

Eladó
2 fiatal sertés, 150 kilósok. Vasvári-u. 20. 101

Szorgalmasan
éneklő elsőrendü kanári madarak eladók. Nyil-utca 11. 2511

Eladó
három darab zsirsertés, darabja 120 kiló, — egy évesek — egyenként is Szegedi Gergely-u. 3. sz Kincseshegy. 118

Eladó
140 kilós fiatal, hizott sertés. István-ut 15. sz. 22

Butorok

Világ amboree
Gödöllőn — Debreceni cserkészek tanuljatok angolul, ugyszólván ingyen tanit „Helen Society" Simonffy-u. 11. 4967

Eladó ház

Eladó
szabadkézből Piac-utca 66. számu ház. Értekezni ugyanott a vendéglőben. 4959

Uri családiház
három szoba, fürdőszoba, parkettes, Napuica 23. eladó. Tizezerrel átvehető. Érdeklődni Hitelszövetkezetben, Szt Anna tér. 4869

Dráma vér nélkül

— Kis regény. —

Irta:
BENKE TIBOR.

14.

Mucus hallgatott és elforditotta fejét.

— Látja, hogy igazam van? Nem tud mit mondani. Ne féljen tőlem! Ugy-e eljön! Szombaton délelőtt várom. El kell jönnie, mert...

— Mert?

— Mert ha nem jön, — tette hozzá a festő halkan, de szenvedélyes határozottsággal —, akkor és szombat este... utoljára fekszem le...

Mucus rémülten nézte a vulkánikus embert.

— Talán nevetségesen banális, vagy diákos, vagy mit tudom én, hogy milyen, amit mondtam, de esküszöm, hogy igaz. Most pedig engedje meg, hogy megcsókoljam a kezét. Ne nehezteljen rám. Igazán nem akartam a kijelentésemmel kényszeriteni, hogy eljöjjön... Ha nem jön el, nem fogja megbántani az én elmulásom sem. Ha pedig van csak egy gondolata is, amely szivesen foglalkozik velem, akkor ugyis eljön... Kezét csókolom.

Mucus gépiesen nyujtotta a kezét. Már szinte azt sem tudta, hogy mi történik körülötte. Ott maradt mint egy szobor. A bucsuzásnál sem szólt egy szót sem. A szemei követték az elsiető alakot, de annyira nem látta, hogy mikor az a villamosra felugorva visszafordult és mégegyszer tiszteletteljesen köszönt, egy mozdulattal sem fogadta. Tompa kábultság, a lelki párviadaltól való kimerültség ólmozta minden idegszálát, de nem volt kellemetlen érzés.

— Szabad kérnem, szegény világtalan rokkant vagyok, — döccent eléje egy kislány által vezetett rongyos katona.

Ez magához téritette. A pénzt átadta és megszökött a hálálkodás elől. Nekivágott az Andrássy-útnak. Nem volt határozott gondolata. Akármerre nézett, mindenütt a festőt vélte látni. Könyörgő, parázsló hangja, suttogása még ott rezgett a fülében. Szavak, tört mondatok hullottak a lalkére, mint az édes méreg cseppjei.

— Mi lesz most? — kérdezte egy belső hang.

Ugy megijedt tőle, hogy csaknem futásnak eredt. Az egyik omnibuszmegállónál teljesen kimerülve állt meg. Az ujságárustól kapot vett, hogy elölje a gondolatait. A tárcarovatban az ura, Vajda-tanulmányának első közleményét pillantotta meg és csaknem felsikoltott, mert a betük, sorok összefolytak előtte s két simogató melegtekintetü szem kerekedett belőlük. Szeliden, hüségesen áhitatos szeretettel és mégis félelmesen néztek rá azok a szemek, — az urának a szemei.

— Az én védőbástyám, — csendültek meg ujra a szavai.

Reszkető térdekkel szállt fel az omnibuszra. Hol forróság öntötte el, hol didergett. Alig várta, hogy hazaérjen. Berohant a szobába, leszórta magáról a ruháit, mintha azok külön-külön bünösök volnának. Otthonkájába bujt s a pamlagra vetve magát, könnyes vergődéssel temette el az arcát. Hosszú, holló-fekete haja leomlott és lecsuszott a földre...

IV.

Somogyi professzor akkor lépett a szobába, mikor Mucus már a haját igazitotta a tükör előtt. A kölcsönös üdvözlés után gondosan szemügyre vette az asszonyát.

— Sirtál? — kérdezte hirtelen.

— Nem én, — hazudott Mucus kedvetlenül —, csak rengeteget bosszankodtam. Vásárolni mentem, de olyan rossz napom volt, hogy semmit sem tudtam venni.

— Fáj a fejed?

— Nem fáj, api, de ne faggass annyit, mert bizonyosan megfájdul.

A professzornak elborult a homloka.

(Folytatjuk.)

Ha figyelembe veszi, hogy a Kossuth-utca 3. földszinten feladott

apróhirdetése

két lapban a Debreceni Ujság—Hajdufóldben és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg, ugy könnyen kiszámithatja, hogy 50 és 70 fillér helyett

egy 10 szavas hirdetése

tulajdonképen

csak 25 fillérbe kerül,

vasárnap 35 fillér.

Ha tehát alkalmazottat, vagy állást keres, lakása kiadó, avagy butorozott szobát keres, bármiie eladó, vagy bármit venni akar adja fel hirdetését

KOSSUTH-UTCA 3. SZÁM

alatt és meg fog győződni róla, hogy biztos eredményt ért el. Felvilágositást telefonon a 21-11 szám ad.

Adómentes
ház a buzapiacon eladó. Bejárat Szepességi utca 3 alatt. Háztulajdonos cime a kiadóhivatalban megtudható. 4771

Központban
eladó sarokház, kitünő karban, 3 ö szobás parkettes lakással. Értekezhetni: Jókai-u. 9a. Keresztépület. 2466

Debrecen
Létai-ut 18-b. sz. ház eladó. Értekezni ugyanott. 2509

Eladó
a gyermekmenhely közelében, Kiss-u. 24, adómentes ház, villany, jó viz, gyümölcs és szőlővel. Az utolsó ára 4000 pengő. Tulajdonos: Kigyó-u. 4. 13

Adómentes
telepi házak eladatnak vagy megfelelő értékü tanyás földekkel elcserélnének. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 6

Timár-u. 38.
számu ház megosztott 185 négyszögöl telekkel eladó. 19

Bérpalota
piac-téren, óriási boltokkal, husz lakással, műhelyekkel, gyárhelyiséggel. Családi ház három utcai lakással. Nagy üzletház Csapó legelején szabadkézből olcsón eladó. Csapó 11. Sümeginél. 2502

Különféle

Elveszett
egy selyemszőrü goxi, fehér-fekete tarka kutya — Megtaláló illő jutalomban részesül. Hajó-u. 2. sz. 18

Egy
goblein, kézimunka rámával Mezezna- és Kölcsei- utvonalon elveszett — Megtalálója Kölcsei-utca 17. szám alatt jutalomban részesül. 8

Eladó föld

Ondódon
16 hold tanyásföld eladó. Piac-u. 9. Banküzletben. 2508

Eladó ingóság

Perzsaszőnyegek
valódiak jutányosan eladók, Thury, Arany János-u. 40. 5

Családi
zárkocsi 4 üléses, prima olajtengelyes, jutányosan eladó. Böszörményi-u. 45. sz. 3

Pékmesterek
figyelmébe. — Eladó 3 méteres vasteknő táblával és egy 2. számu kifli sodró-gép. — Garage Király-u. 3. 7

Hermelinsál,
elegáns barna tiflíszruha eladó, Varga-u. 1., II 7. 2506

Eladó
barna rókaprémes, fekete kosztüm, egy uniform béléses női kabát és egy barna női ruha, Piac-u. 34. sz., könyvkereskedésben. A

Alig használt
sujesztőgép olcsón eladó Piac-u. 29., udvarban. 123

Szánkatalp,
kocsi alá szerelhet: — eladó, Htyn-u. 4. sz. 120

Keveset használt
Singer cipészgép olcsón eladó, Dembonszki-u. 24 141

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat rt. Felelős kiadó: dr. PAJOR GYÖZÖ igazgató. Nyomdavezető VARGA ENDRE.